

Analýza postavení a úkolů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí

Gabriela Česneková

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Gabriela Česneková**
Osobní číslo: **L16464**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza postavení a úkolů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se sborů dobrovolných hasičů obcí a jejich začlenění v systému IZS.
2. Analyzujte a zhodnoťte síly a prostředky jednotky vybrané obce z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí území.
3. Navrhněte a formulujte doporučení pro zlepšení připravenosti jednotky.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] HORÁK, Rudolf, MIROSLAV KRČ, Radek ONDRUŠ a Lenka DANIELOVÁ. Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu. 1. vyd. Praha: LINDE Praha a.s., 2004. 407 s. ISBN 80-7201-471-4.

[2] STANĚK, Jan. Stručný přehled faktů, dokumentů a událostí ve vztahu k historii požární ochrany v českých zemích. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2003., 132 s. ISBN 80-86111-86-5.

[3] ŠENOVSKEÝ, Michail, HANUŠKA, Zdeněk, ADAMEC, Vilém. Integrovaný záchranný systém. 3. vyd. Ostrava: SPBI, 2007, 157 s. ISBN: 978-80-7385-007-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Robert Pekaj**
Ústav krizového řízení
Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2018**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2019**

V Uherském Hradišti dne 30. listopadu 2018

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15.5.2019

Jméno a příjmení studenta: Gabriela Česneková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá postavením a úkoly jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí. Je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž teoretická část popisuje požární ochranu v obci, jednotky požární ochrany a jednotky sboru dobrovolných hasičů a jejich úkoly ve vztahu k obci. Praktická část se zabývá analýzou a hodnocením sil a prostředků jednotek vybraných obcí z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí území.

Klíčová slova: požární ochrana, sbor dobrovolných hasičů, jednotka požární ochrany, hasiči

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with roles and duties of volunteer fire departments of selected municipalities. It is divided into theoretical and practical part, where the theoretical part describes fire protection in municipalities, fire departments and volunteer fire departments and their duties in relation to the municipality. The practical part deals with analysis and appraisal of forces and fire-fighting equipment of fire departments of selected municipalities due to provision performance of duties of area coverage.

Keywords: fire protection, volunteer fire department, fire departments, firefighters

Poděkování:

Tímto bych ráda poděkovala všem, kteří mi pomáhali při zpracování mé bakalářské práce. Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Robertu Pekajovi za odborné rady, dále děkuji členům jednotek sborů dobrovolných hasičů Kvasice a Kroměříž za poskytnuté informace a děkuji rodině a přátelům za podporu a trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 POŽÁRNÍ OCHRANA	11
1.1 OBEC A OBECNÍ ÚŘAD	13
1.2 SDRUŽENÍ OBČANŮ.....	13
2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY	15
2.1 VÝKON SLUŽBY.....	16
2.2 DRUHY JEDNOTEK PO	17
2.3 KATEGORIE JEDNOTEK PO	18
2.4 PLOŠNÉ POKRYTÍ ÚZEMÍ JEDNOTKAMI PO	19
2.5 AKCESCHOPNOST JEDNOTKY PO	21
2.5.1 Odborná způsobilost a příprava	22
2.5.2 Vybavení jednotky PO požární technikou a věcnými prostředky PO.....	23
3 JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	24
3.1 ZŘÍZENÍ JEDNOTKY SDH OBCE.....	24
3.2 ÚKOLY JEDNOTEK SDH OBCÍ	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
4 PRAKTICKÁ ČÁST	29
5 JEDNOTKA SDH OBCE KVASICE	30
5.1 PŮSOBNOST JEDNOTKY SDH KVASICE.....	30
5.2 POČETNÍ STAV ČLENŮ JEDNOTKY SDH KVASICE	33
5.3 ODBORNÁ ZPŮSOBILOST A PRAVIDELNÁ ODBORNÁ PŘÍPRAVA ČLENŮ JEDNOTKY SDH KVASICE	35
5.4 VYBAVENÍ TECHNICKÝMI A VĚCNÝMI PROSTŘEDKY JEDNOTKY SDH KVASICE.....	36
5.5 VÝJEZDOVÁ ČINNOST JEDNOTKY SDH KVASICE V ROCE 2018	38
5.6 OHROŽENÍ AKCESCHOPNOSTI JEDNOTKY SDH KVASICE	40
5.7 FINANCOVÁNÍ JEDNOTKY SDH KVASICE	41
5.8 SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ ZLEPŠENÍ PŘIPRAVENOSTI JEDNOTKY SDH KVASICE.....	41
6 JEDNOTKA SDH OBCE KROMĚŘÍŽ	43

6.1	PŮSOBNOST JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ.....	43
6.2	POČETNÍ STAV ČLENŮ JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ.....	46
6.3	ODBORNÁ ZPŮSOBILOST A PRAVIDELNÁ ODBORNÁ PŘÍPRAVA ČLENŮ JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ.....	48
6.4	VYBAVENÍ TECHNICKÝMI A VĚCNÝMI PROSTŘEDKY JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ.....	49
6.5	VÝJEZDOVÁ ČINNOST JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ V ROCE 2018.....	51
6.6	OHROŽENÍ AKCESCHOPNOSTI JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ	52
6.7	FINANCOVÁNÍ JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ	53
6.8	SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ ZLEPŠENÍ PŘIPRAVENOSTI JEDNOTKY SDH KROMĚŘÍŽ.....	53
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62

ÚVOD

Hasičský záchranný sbor České republiky spolu s jednotkami požární ochrany je důležitou součástí Integrovaného záchranného systému České republiky. Jejich úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel a chránit majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi. Hasičství má dlouhou historii po celém světě. Dříve byla odpovědnost za požární ochranu připisována pouze dobrovolným hasičům, až po druhé světové válce se situace změnila a hlavní úlohu při zajišťování požární ochrany přebírají profesionální hasičské sbory. Sbory dobrovolných hasičů proto působí hlavně na území obce, kde se zaměřují i na preventivní činnost a práci s mládeží. Obce zřizují pro zajišťování požární ochrany na svém území jednotky sborů dobrovolných hasičů, o kterých pojednává tato bakalářská práce.

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit síly a prostředky jednotky vybrané obce z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí území. Pro toto hodnocení byly vybrány dvě jednotky obcí okresu Kroměříž, a to jednotka Sboru dobrovolných hasičů Kvasice a jednotka Sboru dobrovolných hasičů Kroměříž.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá shrnutím poznatků z odborné literatury týkajících se zajišťování požární ochrany v obci, výkonu služby v jednotce požární ochrany, jejich druhů a kategorií a minimálními požadavky ke splnění úkolů a dále se zabývá jednotkami sborů dobrovolných hasičů obcí, jejich zřízením a úkoly. Praktická část je zaměřená na analýzu a hodnocení sil a prostředků obou jednotek, popisuje území jejich působnosti, jejich členskou základnu, odbornou způsobilost členů, vybavenost technickými a věcnými prostředky požární ochrany a osobními ochrannými pracovními prostředky, jejich výjezdovou a zásahovou činnost za rok 2018 a případné ohrožení akceschopnosti jednotek. Malá část práce se věnuje i financování jednotky. Dále následuje celkové shrnutí připravenosti obou jednotek a případné doporučení na zlepšení připravenosti.

Jednotky těchto dvou obcí jsem si vybrala, protože Kroměříž je mé rodné město a v obci Kvasice momentálně trávím většinu svého času a k oběma obcím mám vřelý vztah.

Téma této práce jsem si vybrala z důvodu vztahu k hasičství a rodinné tradici členství ve sborech dobrovolných hasičů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POŽÁRNÍ OCHRANA

Lidská civilizace je již od počátku spjatá se zabezpečením její ochrany. Nejdříve se jednalo o ochranu před mimořádnými událostmi (dále jen „MU“) a krizovými situacemi (dále jen „KS“) přírodního charakteru, později s vývojem průmyslu začaly vznikat i katastrofy způsobené člověkem, tj. MU a KS antropogenního charakteru. Během celého vývoje lidstva probíhala ochrana proti ozbrojeným a válečným konfliktům, kdy začala vznikat opevnění a jiné varianty ochrany před ohrožením. [1] Všechny druhy MU a KS se mohou vyskytovat v lokální i regionální míře. [2]

MU se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [3]

KS je MU, která může nastat po narušení rovnovážného stavu přírodních, technologických nebo společenských systémů, ohrožující životy lidí a jejich majetek, životní prostředí, ekonomickou situaci státu a jeho obyvatelstva. KS je také stav vnějšího ohrožení svrchovanosti a celistvosti státu. [2] Při KS je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“). [4]

Záchrannými pracemi se rozumí činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých MU, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených MU. [5]

Zabezpečování požární ochrany (dále jen „PO“) na území obce je již historicky svěřeno samotným obcím, které zřizovaly hlásné služby a svým občanům nařizovaly poskytovat pomoc a věcné prostředky při hašení požárů. Počátek éry českého dobrovolného hasičstva sahá do druhé poloviny 19. století, kdy obce začaly zřizovat jak sbory profesionálních hasičů, tak sbory dobrovolných hasičů, které se uplatňovaly nejen v oblasti požární ochrany, ale i v oblasti společenské. [6] Jejich členové byli převážně řemeslníci znalí práce s ohněm. [7]

První český dobrovolný sbor byl utvořen roku 1864 ve Velvarech (okres Kladno), dále byl roku 1865 textilní firmou Liebieg ve Vesci u Liberce utvořen první německý tovární dobrovolný hasičský sbor v Čechách, od roku 1870 započalo zakládání českých hasičských sborů na Moravě. Roku 1876 vznikl název „Sbor dobrovolných hasičů“ (dále jen „SDH“) a

v dalších letech nastala doba usilovného zakládání hasičských sborů a doba aktivní činnosti hasičstva. [8]

V současnosti základní PO na území České republiky (dále jen „ČR“) zajišťují jednotky hasičských záchranných sborů krajů (dále jen „HZS kraje“), jejichž činnost doplňují a podporují jednotky SDH obcí. [7] Ty jsou zpravidla jedinými subjekty v obci poskytující pomoc při hašení požárů, provádění záchranných a likvidačních prací při MU, zejména při živelních pohromách jako jsou povodně apod., a plnění dalších úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva (dále jen „OO“), a proto mají v obci velký význam. [6]

Každý člověk je povinen počínat si tak, aby nezapříčinil vznik požáru a při zdolávání požárů a při MU je povinen poskytnout přiměřenou osobní a věcnou pomoc, je-li toho schopen. [9]

Základním právním pramenem upravujícím PO je Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně.

Další zákony a právní normy v oblasti PO:

- MV-GŘ HZS ČR, Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR ze dne 8. 6. 2009, kterým se stanoví Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků
- MV-GŘ HZS ČR, Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, 2009
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Nařízení vlády č. 34/1986 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodnění osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany
- Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně
- Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků

- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky
- Vyhláška č. 69/2014 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany
- Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb [10] [11]

1.1 Obec a obecní úřad

Správními úřady na úseku PO jsou Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) a HZS kraje. Orgány obcí plní v přenesené působnosti úkoly státní správy na úseku PO. Obec v samostatné působnosti na úseku PO zřizuje jednotku SDH obce, zabezpečuje její akceschopnost (připravenost k zásahu), odbornou přípravu jejích členů a zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky. [6]

Dále zajišťuje péči o její členy, zajišťuje pro členy zdravotní prohlídky, zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů PO, zpracovává dokumentaci PO, zřizuje ohlašovnu požárů, zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů, spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO, organizuje preventivně výchovnou činnost, vydává požární řád obce a stanoví podmínky k zabezpečení PO při větších akcích. Obecní úřad na úseku PO zajišťuje účast velitelů a strojníků na jejich odborné přípravě a zajišťuje úkoly PO pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu. [9]

1.2 Sdružení občanů

Mezi největší občanská sdružení působící na úseku PO ve vztahu k obcím patří Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota. [6]

Dále jsou to Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava a Česká asociace hasičských důstojníků.

Jejich činnost při MU můžeme rozdělit do dvou oblastí:

- odborná pomoc;
- humanitární pomoc. [12]

Sdružení občanů pomáhají při plnění úkolů na úseku PO zejména tím, že pomáhají hledat členy jednotek SDH obcí, podílejí se na odborné přípravě jejich členů, provádí činnosti k předcházení požárům, provádí preventivně výchovnou činnost mezi občany a mládeží a podílejí se na dokumentaci historie PO v obci. [9]

Těmto organizacím obec může poskytovat dotaci na činnost a spolupracovat s nimi v oblasti PO i v oblasti OO. Tyto organizace se však řídí zejména zákonem o sdružování občanů a svými stanovami, např. nemohou ukládat úkoly obcím a členství v nich nemůže být občanu na újmu. [6]

Sdružení občanů má v obci velký význam v oblasti společenské, kdy prohlubuje vztah mezi občany pořádáním kulturních, společenských a dětských akcí.

2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY

Jednotky PO jsou součástí integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) ČR a patří mezi jeho základní složky spolu s HZS ČR, Policií ČR a zdravotnickou záchrannou službou. [3]

Jednotka PO je organizovaný útvar s vnitřní hierarchií a dělbou práce, který tvoří požární technika a věcné prostředky PO a velitelem jednotky PO stanovený počet:

- příslušníků HZS ČR, jde-li o jednotku HZS kraje;
- zaměstnanců podniku, jde-li o jednotku HZS podniku;
- členů jednotky SDH obce nebo členů jednotky SDH podniku a osob vykonávajících službu v jednotce SDH obce nebo v jednotce SDH podniku jako svoje zaměstnání. [13]

Dle velikosti se jednotky PO dělí na:

- odřad (větší uskupení sil a prostředků pro mezikrajskou nebo mezinárodní pomoc);
- četú (2 a více družstev);
- družstvo (6 hasičů s technikou/velitel+5 hasičů/1+5);
- družstvo o sníženém početním stavu (4 hasiči s technikou/velitel+3 hasiči/1+3);
- skupinu (2-3 hasiči s technikou/velitel skupiny+1-2 hasiči).

Nejběžněji využívané je družstvo o sníženém početním stavu (1+3). [14]

Zřizovatel jednotky jmenuje a odvolává velitele jednotky po vyjádření územně příslušného HZS kraje k jeho odborné způsobilosti. Velitel jednotky zodpovídá za činnost a připravenost jednotky, a to přímo zřizovateli jednotky. Hasiči zařazení v jednotce jsou podřízeni svému veliteli jednotky. Službu v jednotce mohou vykonávat pouze osoby starší 18 let, které splňují zdravotní způsobilost. Hasiči jsou povinni plnit úkoly vyplývající ze základního poslání jednotek, plnit rozkazy velitele zásahu, prohlubovat své odborné znalosti v oblasti PO a podrobovat se preventivním zdravotním prohlídkám. [15]

Jednotka PO plní tyto základní úkoly:

- provádí požární zásah podle příslušné dokumentace PO nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků;
- provádí záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU;

- podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému HZS kraje. [9]

Jednotky PO plní úkoly na úseku civilní ochrany (dále jen „CO“) a OO. Na úseku CO se jedná o úkoly směřující k odstranění strádání obyvatelstva v době válečných konfliktů, na úseku OO pak jde o evakuaci obyvatelstva, označování oblastí s výskytem nebezpečných látek, varování obyvatelstva, dekontaminaci, humanitární pomoc a zajišťování podmínek pro nouzové přežití obyvatelstva. Dále mohou jednotky PO poskytovat pohotovostní a jiné služby nebo práce za úhradu vynaložených nákladů za předpokladu, že se jedná o práce a služby související se základní náplní jejich činnosti a nedojde k ohrožení jejich akceschopnosti. Uvedená činnost však není zásahem. [16]

V jednotce HZS kraje a v jednotce HZS podniku působí chemická služba, strojní služba, spojová služba, informační služba a technická služba. [17]

Jednotky PO můžou mít danou předurčenost k provádění záchranných prací při silničních dopravních nehodách a při zásazích na nebezpečné látky, přičemž musí být předem stanoven rozsah jejich vybavení, početní stavy a předpokládané doby dojezdu. [18]

2.1 Výkon služby

Veškerá činnost hasičů v jednotkách PO je zahrnuta pod tzv. výkon služby. Výkonem služby hasičů zařazených v jednotkách PO se rozumí veškerá činnost směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelních pohrom a jiných MU včetně zvyšování akceschopnosti jednotky PO. Výkon služby probíhá na organizačním a operačním řízení. [15]

Organizačním řízením se rozumí činnost hasičů v jednotce PO k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků PO k plnění úkolů jednotek PO.

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o skutečnostech vyvolávajících potřebu nasazení sil a prostředků PO, provedení požárního zásahu a záchranných prací při MU, do návratu sil a prostředků PO na základnu. Operační řízení má přednost před organizačním řízením. [16]

Činnost, kdy jednotka PO plní své úkoly, se souhrnně nazývá zásah. Ten začíná okamžikem, kdy je jednotce PO vyhlášen poplach a končí návratem do místa její dislokace z místa

zásahu, případně tím, že jednotka dostane pokyn k ukončení zásahu. Zásah probíhá v operačním řízení. [15]

Vyhlášení poplachu jednotce PO je činnost, jejímž cílem je vyrozumět jednotku PO určenou pro zásah a předat jí informace o události. Informace předaná jednotce PO při vyhlášení poplachu obsahuje:

- druh zásahu;
  - adresu místa zásahu;
  - síly a prostředky jednotky PO vysílané k zásahu pod velením určeného velitele (výjezd jednotky PO);
  - další údaje upřesňující informace o události, např. trasu přepravy na místo události.
- [16]

Vyhlášení poplachu jednotkám PO zabezpečují operační a informační střediska (dále jen „OPIS“) HZS kraje nebo ohlašovny požárů. Stupně požárního poplachu jsou čtyři, konkrétně I. stupeň (malý případ), II. stupeň (střední případ), III. stupeň (velký případ) a IV. stupeň (zvláštní stupeň – katastrofa). [19]

Trvalé místo dislokace jednotky PO se nazývá:

- požární stanice – objekt a související prostory určené pro nepřetržitý výkon služby hasičů zařazených v jednotce HZS kraje nebo jednotce HZS podniku a určené pro požární techniku a věcné prostředky PO;
- požární zbrojnice – objekt a související prostory určené pro výkon služby hasičů zařazených v jednotce SDH obce nebo jednotce SDH podniku a určené pro požární techniku a věcné prostředky PO. [6]

2.2 Druhy jednotek PO

Podle svého zřizovatele rozlišujeme tyto jednotky PO:

- jednotky HZS kraje, které jsou součástí HZS krajů a jsou zřizovány státem, příslušníci HZS kraje zde vykonávají činnost jako své povolání ve služebním poměru;
- jednotky SDH obce, které zřizuje obec, členové jednotek SDH obce zde vykonávají činnost na základě dobrovolnosti, případně někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo HZS kraje;

- jednotky HZS podniku, zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnost se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob zde vykonávají činnost jako své povolání v pracovním poměru;
- jednotky SDH podniků, zřizované právníckými nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnost se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob zde vykonávají činnost na základě dobrovolnosti; [7]
- vojenské hasičské jednotky, jejichž zřizování, organizace, vybavení a výkon služby jsou v působnosti Ministerstva obrany, jsou složeny z vojáků a občanských zaměstnanců a mají podobné postavení jako jednotky HZS podniků; [14]
- požární hlídky, které lze zřídit místo jednotky SDH obce nebo jednotky SDH podniku, musí mít nejméně 4 členy a jsou vybaveny jen jednoduchými hasebními prostředky (není zde požadavek požární techniky), požární hlídky nejsou zařazeny v systému plošného pokrytí území ČR a není jim přiřazena kategorie jednotky. [16]

2.3 Kategorie jednotek PO

Každý druh jednotky PO má svou operační hodnotu, která jednotku řadí do kategorie JPO I až JPO VI. Operační hodnota vypovídá o schopnosti jednotky PO zahájit a provádět zásah a určuje postavení jednotky PO v systému. Operační hodnotu jednotky PO tvoří:

- doba výjezdu jednotky PO k zásahu z místa své dislokace po vyhlášení poplachu, udává se v minutách;
- územní působnost jednotky PO, což je optimální vzdálenost pro dojezd daného druhu jednotky na místo zásahu, udává se v minutách a označuje území působení jednotky PO. [20]

Pro účely plošného pokrytí se jednotky PO (dále jen „JPO“) dělí následovně:

- a) jednotky s územní působností zasahující i mimo svého zřizovatele se označují jako:
  - JPO I – jednotka HZS kraje s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 2 minut;
  - JPO II – jednotka SDH obce s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO II/1) nebo dva (JPO II/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci

s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 5 minut;

- JPO III – jednotka SDH obce s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO III/1) nebo dva (JPO III/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 10 minut; [15]
- b) jednotky s místní působností zasahující zejména na území svého zřizovatele, pokud není v případě rozsáhlých MU požadován výjezd jednotky jinam:
  - JPO IV – jednotka HZS podniku;
  - JPO V – jednotka SDH obce s působností zpravidla pro území obce, která ji zřizuje;
  - JPO VI – jednotka SDH podniku; [13]
  - JPO N – jednotka SDH obce nebo podniku, která není zařazena do plošného pokrytí území kraje jednotkami, požadavky na tuto jednotku jsou stejné jako u jednotky kategorie JPO V. [6]

Tabulka (Tab. 1) ukazuje přehled operačních hodnot jednotlivých jednotek PO. [6]

Tab. 1. Operační hodnoty jednotek PO

	Kategorie jednotky PO					
	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu (min)	2	5	10	2	10	10
Územní působnost (min)	20	10	10	-	-	-
Druh jednotky PO	HZS	SDH	SDH	HZSP	SDH	SDHP

2.4 Plošné pokrytí území jednotkami PO

Vnitřní organizace a vybavení jednotek PO včetně dislokace jednotlivých druhů jednotek PO musí být volena tak, aby území obce bylo podle stupně nebezpečí zabezpečeno požadovaným množstvím sil a prostředků. To je základní princip tzv. plošného pokrytí území

kraje a ČR. Platí přitom, že má být splněna požadovaná doba dojezdu jednotek PO na místo zásahu podle základní tabulky plošného pokrytí. [12]

Plošným pokrytím území kraje jednotkami PO se rozumí rozmístění jednotek PO na území kraje a na území hlavního města Prahy. Jednotky PO se rozmisťují na základě nařízení orgánu kraje vydaného podle zákona č. 133/1985 Sb., o PO, kde se stanoví stupeň nebezpečí území obcí v kraji, určí se jednotky, které budou plošné pokrytí zabezpečovat, stanoví se jejich kategorie a charakter záchranných prací, které budou provádět (předurčenost jednotky). Dále se stanoví územní působnost pro jednotky s územní působností zabezpečující plošné pokrytí a vyhotoví se mapa plošného pokrytí se zakreslenými údaji o stupních nebezpečí území obcí a rozmístění jednotek s územní působností. [17]

V tabulce (Tab. 2) jsou zobrazeny hodnoty plošného pokrytí území. [9]

Tab. 2. Základní tabulka plošného pokrytí

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Obrázek (Obr. 1) [24] zobrazuje mapu pokrytí ORP Kroměříž jednotkami PO.

- má za účelem provedení zásahu připravenou požární techniku a věcné prostředky PO a jsou splněny podmínky pro použití požární techniky a věcných prostředků PO. [13]

Dokumentací o akceschopnosti jednotky je:

- strážní kniha vedená u jednotky HZS podniku nebo u dobrovolné jednotky s hasiči z povolání;
- dokumentace o pravidelné odborné přípravě;
- dílčí zpráva o zásahu nebo zpráva o zásahu;
- taktické postupy pro jednotlivé činnosti jednotky při zásahu a dokumenty pro orientaci v územním obvodu jednotky;
- staniční protokol rádiových služeb;
- záznamy o pravidelných kontrolách požární techniky a věcných prostředků PO. [17]

2.5.1 Odborná způsobilost a příprava

Hasiči v jednotce PO mohou své funkce vykonávat jen s požadovanou odbornou způsobilostí a mohou vykonávat službu při zdolávání požáru až po absolvování základní odborné přípravy, které jsou povinni se účastnit v určeném rozsahu. Odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje se osvědčením, které vydává a odebírá Ministerstvo vnitra - Generální ředitelství HZS ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“), HZS kraje nebo velitelé jednotek. [9] Osvědčení je platné 5 let a musí být prodlouženo před skončením jeho platnosti. Pro velitele a strojníky jednotek kategorie JPO II a JPO III je odborná příprava k prodloužení osvědčení rozložena do 5-letého cyklu a nazývá se cyklická odborná příprava. [15]

Hasiči jsou povinni se zúčastňovat v určeném rozsahu také pravidelné odborné přípravy, která zahrnuje teoretickou přípravu, praktický výcvik a tělesnou přípravu, součástí odborné přípravy je i požární sport, prověřovací a taktické cvičení nebo specializační kurzy. Pravidelnou odbornou přípravu organizují velitelé jednotek. Zaměření pravidelné odborné přípravy stanoví MV-GŘ HZS ČR a následně se v jednotce PO zpracuje roční plán odborné přípravy, kde se zohlední také předurčenost jednotky. Pravidelná odborná příprava se ověřuje jedenkrát v každém kalendářním roce. O výsledku ověření pravidelné odborné přípravy se vyhotoví protokol, který je součástí dokumentace o odborné přípravě. [15]

Prověřovací cvičení se provádí za účelem prověření akceschopnosti jednotek PO, členové jednotky o cvičení dopředu neví. Součástí tohoto cvičení může být i vyhlášení cvičného požárního poplachu.

Taktické cvičení je určeno k přípravě jednotek PO na zdolávání požárů nebo záchranné práce při MU, členové jednotky o cvičení dopředu ví včetně rámce činností, které budou při cvičení vykonávat. [21]

2.5.2 Vybavení jednotky PO požární technikou a věcnými prostředky PO

Vybavení jednotky PO musí splňovat požadavky zvláštního právního předpisu a musí umožňovat plnění úkolů jednotky PO včetně její předurčenosti k záchranným pracím nebo pro OO. Minimální vybavenost jednotky je stanovena právním předpisem. Zřizovatel jednotky PO ji dále vybavuje ochrannými pracovními prostředky – osobní ochranné pracovní prostředky a společné ochranné pracovní prostředky. Vybavení jednotky PO společnými ochrannými pracovními prostředky se odvíjí od činností, které se po jednotce vyžadují. [15]

Základní rozdělení vybavení v jednotce PO:

- věcné prostředky,
  - osobní výstroj a výzbroj,
  - věcná výzbroj;
- požární technika,
  - požární stříkačka,
  - požární dopravní prostředky,
    - automobily,
    - ostatní. [22]

3 JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Obec v samostatné působnosti zřizuje na svém území jednotku PO v zájmu ochrany a rozvoje svých občanů a celé obce. [23]

Jednotka SDH obce je zpravidla organizační složkou obce a nemá právní subjektivitu. Některé velké obce mohou mít více jednotek SDH. Výkon služby v jednotce SDH obce vykonávají členové určené obcí a mohou s ní mít smlouvu o činnosti v jednotce, avšak nemusí být v pracovně právním vztahu k obci. Členové zde vykonávají službu dobrovolně. Jejich činnost v jednotce SDH obce při zásazích se považuje za výkon občanské povinnosti. Členové jednotek SDH obcí jsou zpravidla zároveň členové sdružení občanů působících na úseku PO. [16] Ke zvýšení akceschopnosti a zkvalitnění činnosti jednotky SDH obce se do ní mohou zařadit i osoby vykonávající tuto službu jako své zaměstnání. [15]

Mezi jednotkami SDH obcí jsou rozdíly v operační působnosti, podle níž se jednotky rozdělují do kategorií JPO II, JPO III a JPO V. Jednotky kategorie JPO II nebo JPO III jsou předurčeny k zásahům i mimo obec, která je jejich zřizovatelem a jsou nazývány jako jednotky SDH vybraných obcí. Jednotka kategorie JPO V má z hlediska potřeb zřizovatele místní význam, tzn., že má místní působnost. [16]

U jednotek SDH obcí kategorií JPO II/2 a JPO III/2 zajišťuje zřizovatel jednotky nepřetržitou připravenost k výjezdu dvou družstev minimálně o zmenšeném početním stavu. U jednotek kategorií JPO II/1, JPO III/1, JPO V a JPO N se zajišťuje připravenost k výjezdu jednoho družstva minimálně o zmenšeném početním stavu. [15]

3.1 Zřízení jednotky SDH obce

Jednotka SDH obce je organizace zřizovaná obcí a je obcí plně zabezpečována po finanční i materiální stránce. Zřízení jednotky SDH je obce je složitý proces jak po organizační tak po administrativní stránce. Lze ho zahrnout do několika bodů:

- projednání možnosti zřízení jednotky SDH obce v zastupitelstvu obce a na územně příslušném územním odboru HZS kraje, projednání její kategorie v plošném pokrytí území, její využitelnost, zajištění základních činností jednotky, jednání s místními občanskými sdruženími působícími na úseku PO;

- provedení náboru členů jednotky SDH obce, tak aby byla zajištěna schopnost výjezdu družstva o zmenšeném početním stavu [6], členové musí být starší 18 let a zdravotně způsobilí; [9]
- zřízení jednotky na zasedání zastupitelstva obce a zveřejnění usnesení zastupitelstva o zřízení jednotky SDH obce, včetně rozhodnutí o konečné formě zřízení jednotky – jednotka jako součást obecního úřadu nebo organizační složka obce, a projednání formy smluvního vztahu členů jednotky k obci;
- zajištění zdravotních prohlídek nových členů jednotky SDH obce, včetně vstupní prohlídky;
- uzavření smluvních vztahů se členy jednotky SDH obce, doporučeně u jednotek kategorií JPO V a JPO N formou dohody o provedení práce, u jednotek kategorií JPO III je vhodná taktéž forma dohody o provedení práce, u jednotek kategorie JPO II formou dohody o pracovní činnosti, u jednotek kategorie JPO II a JPO III je vhodné zvážit i uzavření pracovního poměru u velitele jednotky nebo strojníka;
- jmenování velitele jednotky SDH obce, které spolu s odvoláním provádí starosta obce, po vyjádření územně příslušného HZS kraje ke způsobilosti navrhovaného člena jednotky;
- zajištění vybavení jednotky SDH obce požární technikou a věcnými prostředky a zajištění systému vyrozumění členů jednotky [6], odvíjí se od kategorie jednotky a její předurčenosti pro záchranné práce i v oblasti OO; [16]
- vybavení členů jednotky SDH obce osobními a společnými ochrannými pracovními prostředky;
- zajištění odborné způsobilosti členů jednotky SDH obce. [6]

Kromě obcí, na jejichž území jsou jednotky zřízeny, se na financování jednotek SDH obcí podílí i MV a kraj prostřednictvím dotací.

MV na činnost jednotek poskytuje:

- neinvestiční dotace ze státního rozpočtu v PO na výdaje jednotek vybraných obcí, které jsou určeny na zajištění akceschopnosti jednotek, zejména na odbornou přípravu členů jednotek, zajištění připravenosti k výjezdu jednotek kategorie JPO II, úhradu nákladů za zásahy jednotek mimo katastr zřizující obce a věcné vybavení jednotek SDH vybraných obcí;

- investiční dotace na obnovu zásahové požární techniky jednotek SDH obcí, dotace je prioritně určena na pořízení nových cisternových automobilových stříkaček.

Kraj má:

- v přenesené působnosti státní správy povinnost se podílet na nahrazení nákladů jednotkám SDH vybraných obcí spojených se zásahy mimo jejich územní obvod a na financování jejich akceschopnosti, pořízení a obnově požární techniky;
- ve své samostatné působnosti přispívat obcím na financování potřeb jejich jednotek SDH obcí, tj. ze svého rozpočtu nad rámec dotace poskytované MV. [16]

3.2 Úkoly jednotek SDH obcí

Každá jednotka SDH obce musí být schopna na území svého zřizovatele plnit základní úkoly OO. V současné době lze při MU spoléhat především na dobrovolnou činnost.

Jednotka SDH obce plní následující úkoly:

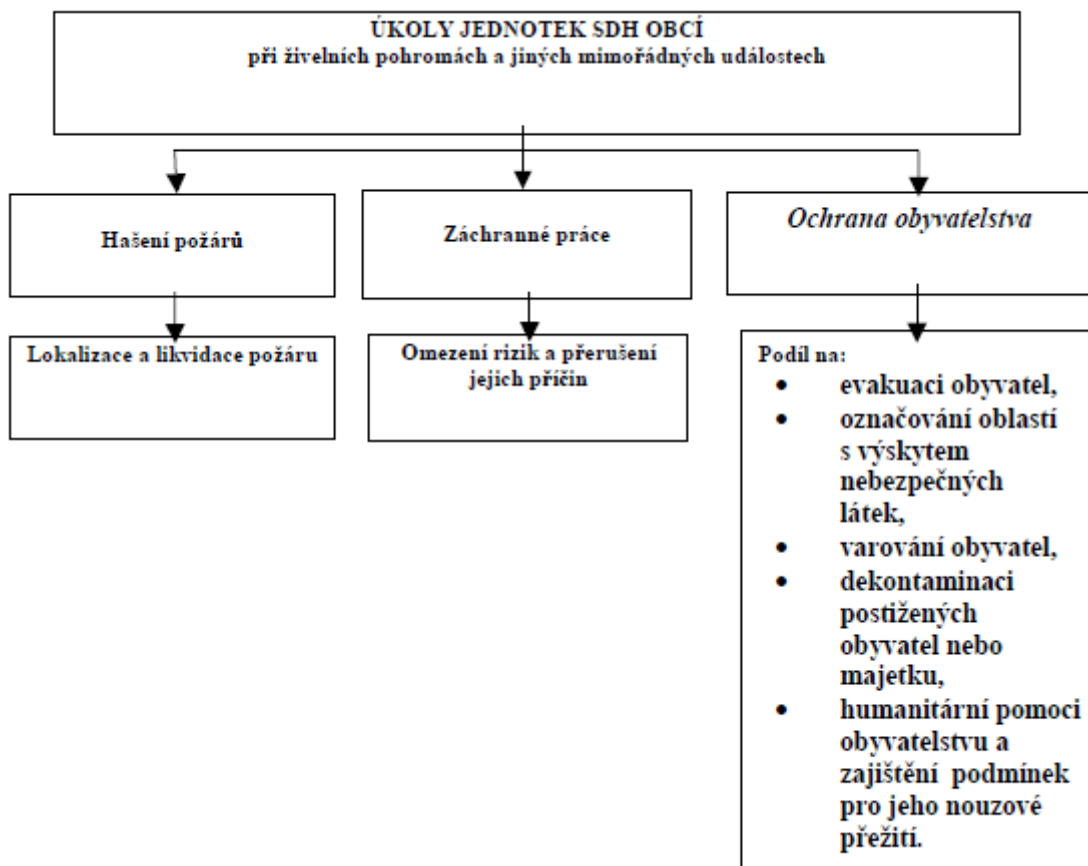
- požární zásah;
- záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU;
- na úseku OO:
  - o evakuace obyvatelstva;
  - o označování oblastí s výskytem nebezpečných látek;
  - o varování obyvatelstva;
  - o dekontaminace postižených obyvatel nebo majetku;
  - o humanitární pomoc obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití;
- podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému OPIS HZS kraje. [6]

HZS kraje ve spolupráci s obcemi provádí na základě havarijních plánů a předpokladu vzniku MU analýzu potřeb zajištění plnění úkolů OO jednotkami z pohledu:

- a) jednotky plnící obecné úkoly pro OO, zejména pro potřeby svého zřizovatele s místní působností. Jedná se o jednotky kategorií JPO II, JPO III a JPO V, případně JPO N, které plní dané úkoly s ohledem na nebezpečí na daném území pomocí dostupných prostředků;

- b) předurčené jednotky plní speciální úkoly pro OO s územní působností. Jedná se o jednotky, které zajišťují plnění speciálních úkolů vyvolaných specifickými riziky i mimo území svého zřizovatele. Předurčenost pro OO na daném území se stanovuje na základě provedené analýzy. Jednotka musí být vybavena technickým vybavením potřebným k plnění předurčené činnosti. [15]

Na obrázku (Obr. 2) [6] jsou schematicky zobrazeny úkoly jednotek SDH obcí při živelních pohromách a jiných MU.

Obr. 2. Úkoly jednotek SDH obcí

Činnost, kdy jednotka SDH obce plní své úkoly při MU se souhrnně nazývá zásah. Jednotka musí být k provedení zásahu akceschopná, což znamená, že musí splňovat organizační, technickou a odbornou připravenost sil a prostředků. [6]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část této bakalářské práce se zabývá analýzou a hodnocením sil a prostředků jednotek vybraných obcí z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí jejich území a případným návrhem doporučení na zlepšení připravenosti jednotky k akci.

K hodnocení byly vybrány obce Kroměříž a Kvasice, které leží ve Zlínském kraji na řece Moravě. Obě jednotky se řadí do kategorie JPO III/1.

Podklady k praktické části této bakalářské práce byly získány od vybraných jednotek SDH a z obecních úřadů obou obcí formou rozhovorů s členy jednotek a zástupci obce a studováním jejich dokumentace, která byla pro tuto práci poskytnuta.

5 JEDNOTKA SDH OBCE KVASICE

Obec Kvasice leží na pravém břehu řeky Moravy mezi Kroměříží a Otrokovicemi ve Zlínském kraji. Spadá pod obec s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) Kroměříž. K 1. 1. 2019 zde žilo 2213 obyvatel. Národopisně leží Kvasice při rozhraní tří regionů – na sever se nachází oblast Hané, na východ Valašsko a směrem na jih Moravské Slovácko. [25]

Jako největší zdroj rizika vzniku MU v obci je řeka Morava a přilehlé rybníky, které mohou způsobit povodeň. Dále je zde možnost úniku nebo výbuchu nebezpečných látek (dále jen „NL“) z benzinové pumpy, která se nachází na okraji obce.

SDH Kvasice byl založen roku 1883 jako Dobrovolný hasičsko-tělocvičný spolek ve Kvasicích. Jednotka SDH obce Kvasice je zařazena v kategorii JPO III/1, což znamená, že zabezpečuje výjezd zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace jednoho družstva o zmenšeném početním stavu do 10 minut od vyhlášení poplachu. Stupeň nebezpečí obce Kvasice má hodnotu III A, tudíž zásah v obci zajišťují dvě jednotky PO do 15 minut dojezdu z místa jejich dislokace (Kvasice JPO III, Kroměříž JPO I) a jedna jednotka PO do 20 minut dojezdu z místa její dislokace (Otrokovice JPO I). Jednotka SDH Kvasice nemá stanovenou předurčenost jednotky, ale na vyžádání OPIS může vyjet k zásahu, pokud je toho schopná. Hasičská zbrojnice jednotky SDH Kvasice se nachází na adrese Družstevní 397, 768 21 Kvasice. Evidenční číslo jednotky SDH Kvasice je 721126. [26]

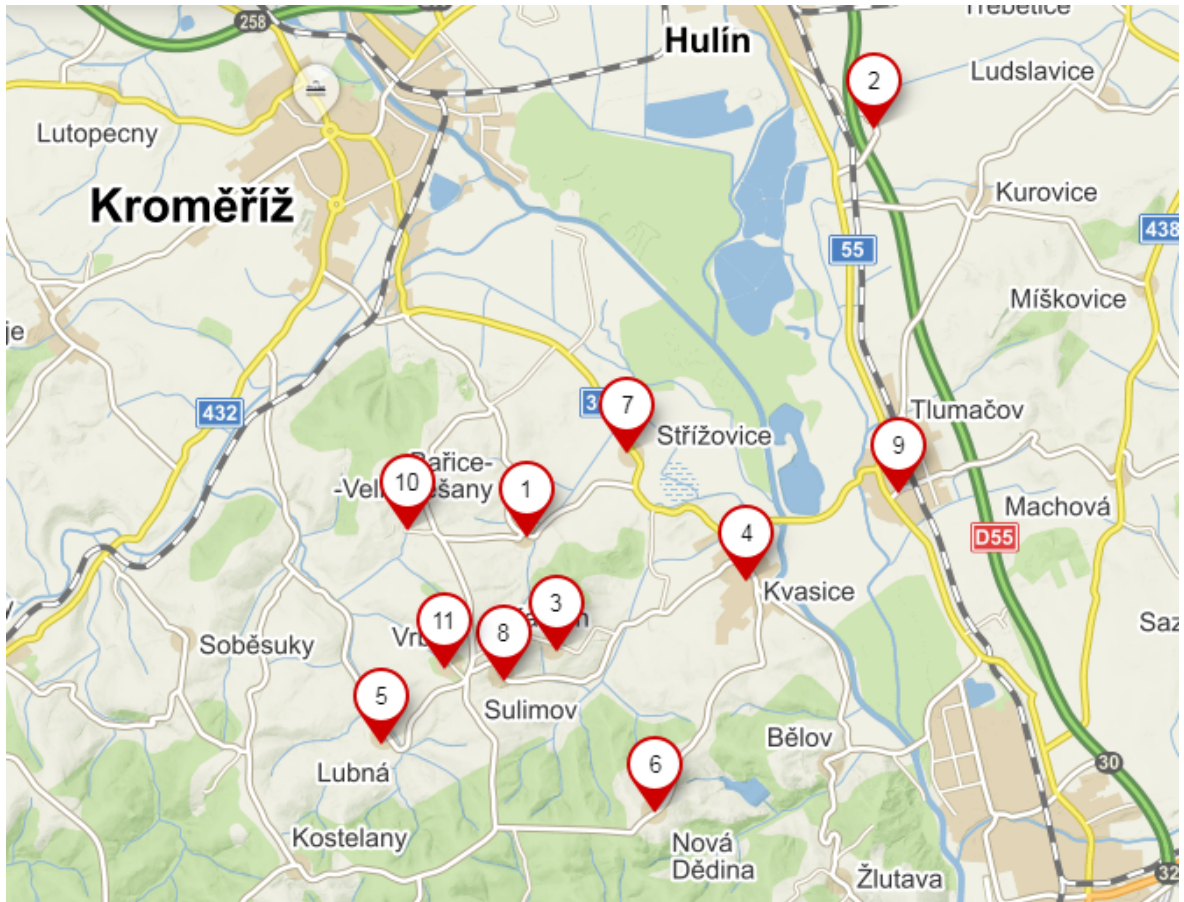
5.1 Působnost jednotky SDH Kvasice

Jednotka SDH Kvasice vyjíždí k zásahům po vyhlášení prvního, druhého a třetího stupně požárního poplachu. Aktuální plošné pokrytí jednotky SDH Kvasice dle požárního poplachového plánu Zlínského kraje je následující [27]:

1. stupeň:

1. Bařice (Bařice JPO V, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)
2. Chrástany (Hulín JPO III, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)
3. Karolín (Karolín JPO V, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)
4. Kvasice (Kvasice JPO III, Kroměříž JPO I, Otrokovice JPO I)
5. Lubná (Lubná JPO V, Kvasice JPO III, Kroměříž JPO I)
6. Nová Dědina (Nová Dědina JPO V, Kvasice JPO III, Kroměříž JPO I)
7. Střížovice (Kvasice JPO III, Kroměříž JPO I, Otrokovice JPO I)

8. Sulimov (Sulimov JPO V, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)
9. Tlumačov (Tlumačov JPO V, Otrokovice JPO I, Kvasice JPO III)
10. Velké Těšany (Velké Těšany JPO V, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)
11. Vrbka (Vrbka JPO V, Kroměříž JPO I, Kvasice JPO III)

Obr. 3. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 1. stupně požárního poplachu [28]

2. stupeň:

1. Bělov	9. Lhotka	15. Otrokovice –
2. Bílany	10. Ludslavice	Continental Ba-
3. Drahlav	11. Machová	rum s.r.o.
4. Hulín	12. Milovice	16. Otrokovice –
5. Kostelany	13. Mysločovice	DEZA Organik
6. Kroměříž	14. Otrokovice	17. Skržice
7. Kurovice		18. Soběsuky
8. Kvítkovice		19. Šelešovice

20. Těšnovice

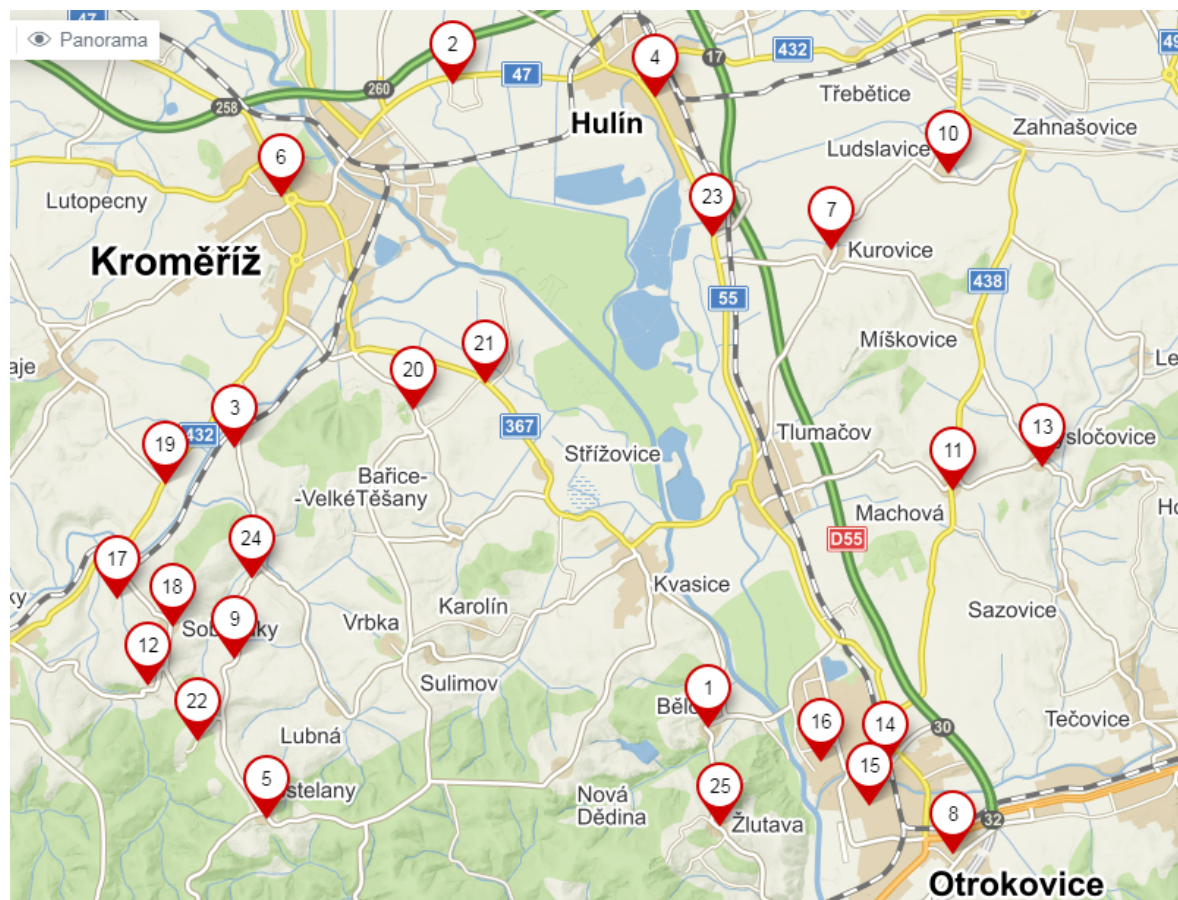
22. Újezdsko

24. Zlámanka

21. Trávník

23. Záhlinice

25. Žlutava

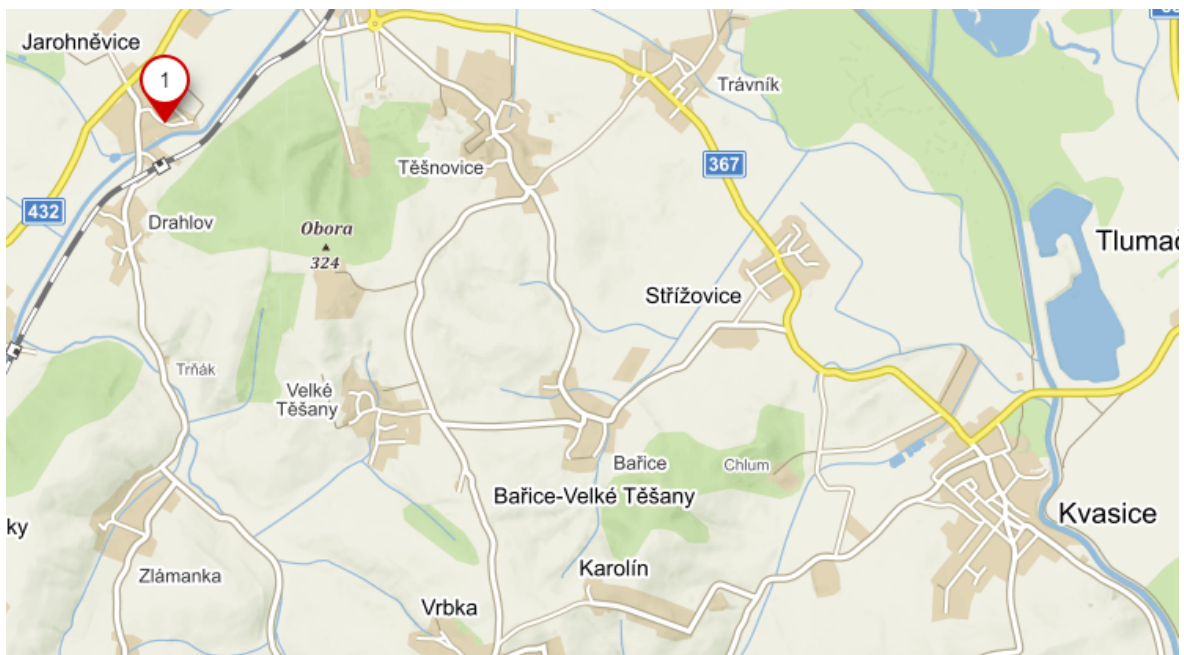

Obr. 4. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 2. stupně požárního poplachu [28]

3. stupeň:

1. Jarohněvice

Obr. 5. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 3. stupně požárního poplachu [28]

5.2 Početní stav členů jednotky SDH Kvasice

Jednotka SDH obce musí splňovat nejmenší základní početní stav členů. Vždy je praktické mít v záloze zajištěno více členů. V jednotce SDH obce kategorie JPO III/1 je nejmenší početní stav celkem 12 hasičů, z nichž je alespoň:

- 1 velitel jednotky;
- 2 velitelé družstev;
- 4 strojníci;
- 5 hasičů. [17]

Jednotka SDH Kvasice se v současné době skládá ze 17 členů. V čele jednotky stojí velitel jednotky, který je podřízen starostovi obce Kvasice, a který má vedle sebe zástupce velitele jednotky.

Z celkového počtu 17 členů má:

- 1 oprávnění velitel jednotky;
- 5 oprávnění velitel družstva;
- 8 oprávnění strojník;
- 2 oprávnění vůdce malého plavidla;

- 14 oprávnění k použití dýchací techniky;
- 8 oprávnění k použití motorové pily;
- 2 oprávnění zdravotník;
- 1 oprávnění zdravotnický záchranář;
- 8 výcvik pro záchranu na vodě.

Jeden člen působící v jednotce SDH Kvasice je zároveň příslušníkem HZS ČR. [29]

Tabulka (Tab. 3) ukazuje početní stav členů jednotky SDH Kvasice vzhledem k minimálnímu požadavku. [17]

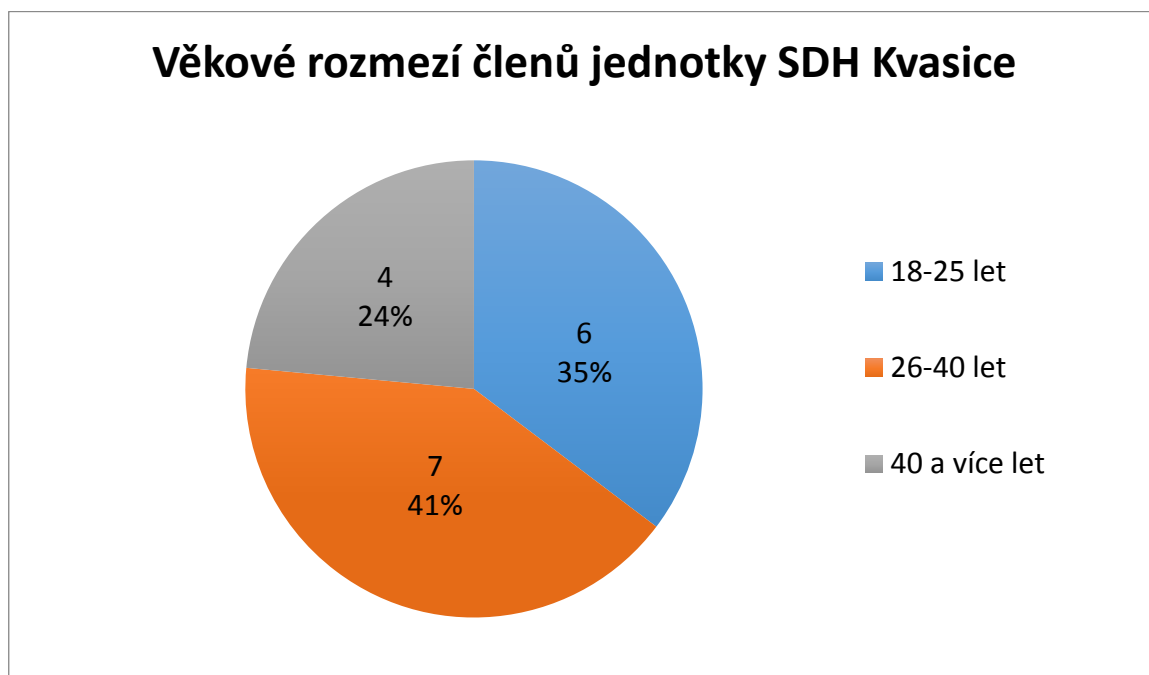
Tab. 3. Početní stav členů jednotky SDH Kvasice

Funkce v jednotce	Minimální počet členů JPO III/1	Počet členů v jednotce SDH Kvasice
Velitel jednotky	1	1
Velitel družstva	2	5
Strojník	4	8
Hasič	5	17
Celkem	12	17

V jednotce SDH Kvasice působí pouze muži ve věkovém rozmezí:

- 18–25 let 6 členů;
- 26–40 let 7 členů;
- 40 a více let 4 členové. [29]

Na obrázku (Obr. 6) je graficky zobrazeno věkové rozmezí členů jednotky SDH Kvasice. [28]

Obr. 6. Věkové rozmezí členů jednotky SDH Kvasice

5.3 Odborná způsobilost a pravidelná odborná příprava členů jednotky SDH Kvasice

K získání odborné způsobilosti k provádění určitých funkcí v jednotce SDH obce je nutné absolvovat základní kurzy, které musí hasiči splnit nejpozději do 12 měsíců od zařazení do příslušné funkce v jednotce. [6]

V jednotce SDH Kvasice mají všichni členové splněny kurzy, které jsou potřebné k plnění funkcí, které v jednotce zastávají. Jeden člen má oprávnění velitele jednotky, pět členů má oprávnění velitelů družstev a osm členů má oprávnění strojníků. [29]

Kurzy a jejich rozsah, které musí k získání odborné způsobilosti k výkonu funkce hasič v jednotce kategorie JPO III/1 absolvovat a zakončit zkouškou, jsou uvedeny v tabulce (Tab. 4). [6]

Tab. 4. Rozsah kurzů k získání odborné způsobilosti

Funkce v jednotce	Základní odborná příprava (v hod)	Cyklická odborná příprava (v hod)
Každý hasič po nástupu do jednotky	40	-

Funkce v jednotce	Základní odborná příprava (v hod)	Cyklická odborná příprava (v hod)
Velitel jednotky	40	16
Velitel družstva	40	16
Strojník	40	8

V jednotce SDH Kvasice dále probíhá pravidelná odborná příprava členů jednotky formou schůzek, které se konají jedenkrát týdně na hasičské zbrojnici jednotky. Na těchto schůzkách probíhá údržba základny, jednou za dva týdny hasiči provádí zkoušku veškeré techniky, kdy je kontrolován např. stav pohonných hmot, funkčnost techniky a početní stav vybavení. Přibližně desetkrát ročně probíhá na schůzkách teoretická, praktická a fyzická odborná příprava podle stanoveného programu ročního plánu odborné přípravy. Dále zde probíhá jednou za dva měsíce záchranářský výcvik, který dobrovolně vykonává jeden z členů jednotky, který má oprávnění zdravotnický záchranář. Jedenkrát ročně absolvují členové, kteří mají oprávnění k použití dýchací techniky, výcvik nositelů dýchací techniky. Dále se jednotka SDH Kvasice účastní jedenkrát ročně společného výcviku několika jednotek, který pořádá HZS Zlínského kraje – Územní odbor Kroměříž, kdy je jednotka vyslána na simulaci předem neznámého zásahu. Jednotka SDH Kvasice spolupracuje přibližně pětkrát ročně na námětových cvičeních s jednotkami okolních obcí okrsku Kvasice. [29]

5.4 Vybavení technickými a věcnými prostředky jednotky SDH Kvasice

Jednotka SDH Kvasice splňuje požadavky na minimální vybavenost technickými a věcnými prostředky jednotky SDH obce kategorie JPO III/1 podle vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci jednotek PO. [29]

Mezi jednotlivé položky vybavení jednotky SDH Kvasice patří:

- 1x cisternová automobilová stříkačka (dále jen „CAS“) CAS 20/3400/240 – S2R T815;
- 1x dopravní automobil (dále jen „DA“) DA – L1Z – FORD TRANSIT;
- 2x motorová pila;
- 3x kalové čerpadlo (2 elektrická, 1 motorové);
- 1x elektrocentrála;
- 1x přenosná motorová stříkačka;

- 1x přetlakový ventilátor;
- 1x rozbrušovací pila;
- 1x motorový člun;
- 8x izolační dýchací přístroj (+3 náhradní lahve);
- 3x vozidlová radiostanice (1 digitální, 2 analogové);
- 8x analogová přenosná radiostanice;
- zdravotnické vybavení. [29]

V tabulce (Tab. 5) jsou uvedeny počty základního technického a věcného vybavení jednotky SDH Kvasice podle vyhlášky 247/2001 Sb. pro jednotky kategorie JPO III/1. [17]

Tab. 5. Základní technické a věcné vybavení jednotky SDK Kvasice

Vybavení jednotky	Minimální počet vybavení JPO III/1	Počet vybavení v jednotce SDH Kvasice
CAS	1	1
DA	1	1
Přetlakový ventilátor	1	1
Motorová stříkačka	1	1
Izolační dýchací přístroj	4	8
Vozidlová radiostanice PO	2	3
Přenosná radiostanice PO	2	8

Co se týče osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen „OOPP“), každý člen jednotky SDH Kvasice je kompletně vybavený podle vyhlášky o organizaci jednotek PO. Náklady na pořízení a obnovu OOPP poskytuje zřizovatel jednotky, tedy obec Kvasice.

Minimální vybavení OOPP jednotky SDH obce kategorie JPO III/1, které jednotka SDH Kvasice splňuje, je zobrazeno v tabulce (Tab. 6). [15]

Tab. 6. Minimální počet OOPP v jednotce SDH Kvasice

Druh OOPP		Počet pro každého hasiče v jednotce SDH Kvasice
Pracovní stejnokroj II (dále jen „PS II“) nomex	blůza	1
	kalhoty	1

Druh OOPP		Počet pro každého hasiče v jednotce SDH Kvasice
PS II bavlna	blůza	1
	kalhoty	1
Čepice k PS II		1
Třívrstvý zásahový oděv		1
Jednovrstvý ochranný oděv		1
Zásahová přilba		1
Zásahová obuv		1
Zásahové rukavice		1
Lékařské rukavice pro jednorázové použití nesterilní		1
Hasičský opasek s karabinou s minimální pevností 22 kN v podélném směru se sekyrou (dále jen „hasičský opasek“)		1
Svítilna		1
Stejnokrojové doplňky k ochrannému oděvu a PS II	triko s dlouhými rukávy	1
	triko s krátkými rukávy	1

Jednotka SDH Kvasice má ve své zbrojnici větší zásobu OOPP pro případ nedostatku vybavení při vyšší četnosti zásahů, kdy nejsou použité OOPP ještě připraveny k dalšímu použití. Technické i věcné vybavení a OOPP, které jednotka již dále nevyužívá, poskytuje jednotkám kategorií JPO V v jejím okolí, se kterými spolupracuje. [29]

5.5 Výjezdová činnost jednotky SDH Kvasice v roce 2018

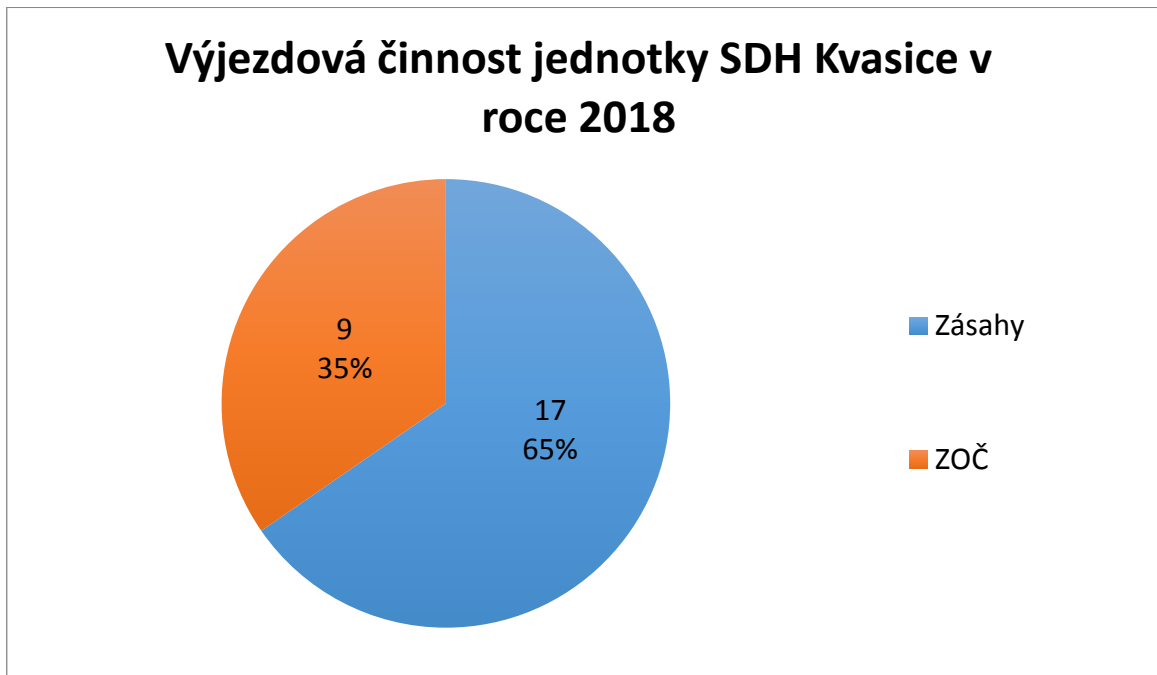
Jednotka SDH Kvasice patří mezi vysoce aktivní jednotky v zásahové činnosti. V průměru za posledních 5 let jednotka vyjíždí k zásahům asi 20x za rok. V roce 2018 jednotka zasahovala 17x, z toho:

- 10x při požáru;
- 5x se jednalo o technickou pomoc;
- 1x u dopravní nehody;
- 1x jednotka zasahovala při záchraně osob.

Mimo zásah se jednotka také účastní tzv. ostatní činnosti jednotky (dále jen „ZOČ“), při kterých nehrozí bezprostřední nebezpečí a nevyhlašuje se klasický poplach, a tato činnost

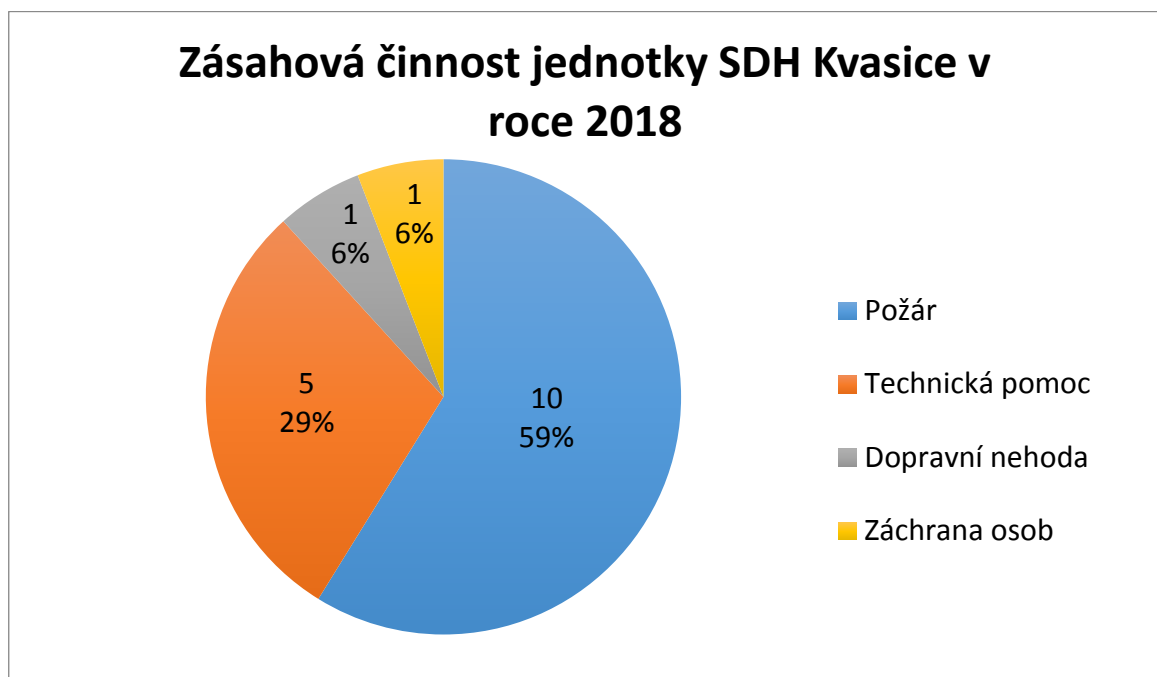
je dopředu ohlášená a dohodnutá. Jedná se např. o kácení nebo odstranění stromů nebo jiných překážek, čištění kanalizací nebo asistence u různých akcí. Na ZOČ se jednotka SDH Kvasice za rok 2018 podílela 9x. [29]

Na obrázku (Obr. 7) je graficky zobrazen podíl počtu zásahů k počtu ZOČ. [28]

Obr. 7. Výjezdová činnost jednotky SDH Kvasice v roce 2018

Obrázek (Obr. 8) pak graficky zobrazuje konkrétní zásahové činnosti, na kterých se jednotka SDH Kvasice podílela v roce 2018. [28]

Obr. 8. Zásahová činnost jednotky SDH Kvasice v roce 2018

Po vyhlášení poplachu je jednotka svolána na základnu skrz rozesílání SMS zpráv všem členům. Jednotka SDH Kvasice převážně vyjíždí k zásahům v počtu 1+5, tzn., že vyjíždí jako družstvo. [29]

5.6 Ohrožení akceschopnosti jednotky SDH Kvasice

Jednotka PO je akceschopná, jestliže má dostatek odborně způsobilých hasičů a dostatek technického a věcného vybavení pro tyto hasiče. Ohrožení akceschopnosti může nastat, pokud jednotka nebude mít na zásah k dispozici jednu z těchto jejích složek.

Nedostatek hasičů schopných zásahu může být způsoben např. špatnou organizací tzv. směn, kdy se na základnu po vyhlášení poplachu není schopen dostavit minimální počet členů k výjezdu jednotky k zásahu, což je pro jednotku kategorie JPO III/1 jedno družstvo o sníženém početním stavu (3+1). Tuto situaci má jednotka SDH Kvasice ošetřenou domluvou tzv. směn, kdy jsou členové jednotky mezi sebou domluveni na rozvrhu pohotovosti a vždy se tito členové po vyhlášení poplachu na základnu dostaví.

Dalším faktorem ohrožení akceschopnosti jednotky je nedostatek hasičů nejen při zásahu, ale v celkovém počtu hasičů jednotky. V takovém případě má starosta obce možnost kontaktovat předem určené osoby, které by se staly členy jednotky SDH Kvasice.

Nedostatek technických a věcným prostředků potřebných k provedení zásahu může být způsoben výjezdem jednotky k ZOČ ve stejnou chvíli, kdy je vyhlášen jednotce poplach. Jednotka SDH Kvasice proto informuje OPIS při každém výjezdu k ZOČ a po jejím ukončení znovu přihlašuje jednotku jako akceschopnou a připravenou k zásahu.

Jednotka je neschopná výjezdu při pořádání větších akcí, např. svateb, kdy je zapůjčeno hasičské auto, nebo při pořádání dětských dnů a jiných společenských a kulturních akcí, při kterých je využívána požární technika. Tyto události se taktéž hlásí příslušnému OPIS.

Při větší četnosti zásahů v krátkém časovém úseku není jednotka akceschopná ihned po ukončení jednoho zásahu vyjet k druhému. Technické a věcné prostředky i OOPP nejsou připraveny k opětovnému dalšímu použití. To se samozřejmě týká i hasičů, kteří nemohou po příjezdu ze zásahu ihned nastoupit k dalšímu výjezdu. Po příjezdu ze zásahu jednotka ohlásí dočasnou neschopnost na OPIS a znovu jednotku přihlásí až je plně akceschopná. [29]

5.7 Financování jednotky SDH Kvasice

Jednotka SDH Kvasice je financována ze zdrojů zřizovatele, tedy obcí Kvasice. Jednotka je dále financována z dotací poskytnutých od Evropské unie (dále jen „EU“), ze státních dotací od MV-GŘ HZS ČR a z dotací od Zlínského kraje, o které žádá zřizovatel jednotky SDH Kvasice, tedy obec. Dalším zdrojem finančního zabezpečení jednotky jsou sponzorské dary od firem, se kterými má jednotka dohodu o poskytnutí okamžité pomoci při vzniku MU na jejich území. Mezi tyto firmy patří např. Barum Continental, s.r.o. nebo DEZA Organik, které se nachází v Otrokovicích. [29]

V roce 2018 bylo na dobrovolnou požární ochranu v obci Kvasice poskytnuto 210 000 Kč, z nichž bylo využito 204 505,62 Kč. [30]

5.8 Shrnutí a doporučení zlepšení připravenosti jednotky SDH Kvasice

Jednotka SDH Kvasice má dostatečnou členskou i prostředkovou základnu k efektivnímu plnění úkolů plošného pokrytí a k zajištění své akceschopnosti splňuje všechny podmínky. Území působnosti jednotky je poměrně velké, ve většině případů však vyjíždí pouze v rámci okrsku Kvasice, tj. při vyhlášení prvního stupně požárního poplachu. Má dostatečný počet členů, kteří jsou odborně způsobilí vykonávat své funkce v jednotce a pravidelně se vzdělávají v oblasti požární ochrany i mimo předepsaný plán odborné přípravy. Jednot-

ka stále přijímá nové členy z řad mladých hasičů, které si vychovává v SDH a připravuje je na působení v jednotce. Přitom má stále dostatečný počet zkušených hasičů a celkovou zásobu členů. Po vyhlášení poplachu se na základnu shromažďuje převážná většina členů jednotky a velitel vždy volí složení družstva tak, aby byl zásah zvládnut co nejlépe. Také technická a věcná vybavenost jednotky splňuje požadavky k provedení zásahu, jednotka vlastní moderní a nové prostředky, zásoba OOPP je vysoká a všem dostupná. Jednotka vyjíždí k zásahu nebo ZOČ průměrně dvakrát za měsíc v časových rozestupech, tudíž je vždy připravena k dalšímu zásahu. Četnost výjezdů ovšem nejde ovlivnit, ale jednotka se snaží být připravená na další zásah co nejdříve po ukončení předchozího. Ohrožení akceschopnosti jednotky je ošetřeno účinně. Jediné riziko, které je neošetřené, je výpadek techniky, kterého je v jednotce většinou po jednom kusu, tudíž by bylo vhodné alespoň některé finančně dostupnější technické vybavení pořídit. Obec Kvasice leží v blízkosti řeky Moravy a rybníku a hrozí zde riziko vzniku povodní nebo jiné MU ve vodním prostředí, proto je jednotka vybavena motorovým člunem a má velký počet členů schopných provádět zásah na vodní hladině. Jednotka se za dobu působení v obci nepotýkala s žádným větším problémem v oblasti ohrožení akceschopnosti, vždy byla k výjezdu připravena a vždy byla schopná plnit úkoly ve vztahu k obci i mimo území obce. Počet a způsobilost členů a technické a věcné prostředky jednotky jsou připraveny na řešení téměř jakékoliv situace. Jednotka SDH obce Kvasice má důležitou roli v zajišťování požární ochrany v obci, má zde respektované postavení a je uznávána všemi obyvateli obce. [28]

6 JEDNOTKA SDH OBCE KROMĚŘÍŽ

Město Kroměříž, zvané též Hanácké Atény, je historické město ležící na řece Moravě ve Zlínském kraji. K 1. 1. 2019 zde žilo 28 816 obyvatel. Kroměříž je okresním městem i obcí s rozšířenou působností s pověřeným obecním úřadem. Pod Kroměříž jako okresní město spadá 79 obcí a jako obec s rozšířenou působností pod něj spadá 46 obcí. [31]

Největšími zdroji rizika vzniku MU jsou zde řeka Morava, která může způsobit povodně, dále požáry, výbuch nebo únik NL z benzinových pump na okrajích města nebo z firem v průmyslové zóně na severu-východě města, případně ze zimního stadionu, který se nachází v obydlené části města.

SDH Kroměříž byl založen roku 1906 jako Hasičský sbor Kroměříž. Jednotka SDH Kroměříž je zařazena v kategorii JPO III/1, zabezpečuje tedy výjezd do 10 minut jízdy z místa dislokace jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (1+3) do 10 minut od vyhlášení požárního poplachu. Stupeň nebezpečí města Kroměříž má hodnotu II A a proto k zásahu ve městě vyjíždí dvě jednotky PO do 10 minut dojezdu z místa jejich dislokace (2x Kroměříž JPO I) a jedna jednotka PO do 15 minut dojezdu z místa její dislokace (Kroměříž JPO III). Jednotka SDH Kroměříž nemá stanovenou předurčenost, ale na požádání OPIS může k zásahu vyjet. Hasičská zbrojnice jednotky SDH Kroměříž se nachází uprostřed města na adrese Hanácké náměstí 463, 767 01 Kroměříž. Evidenční číslo jednotky SDH Kroměříž je 721123. [32]

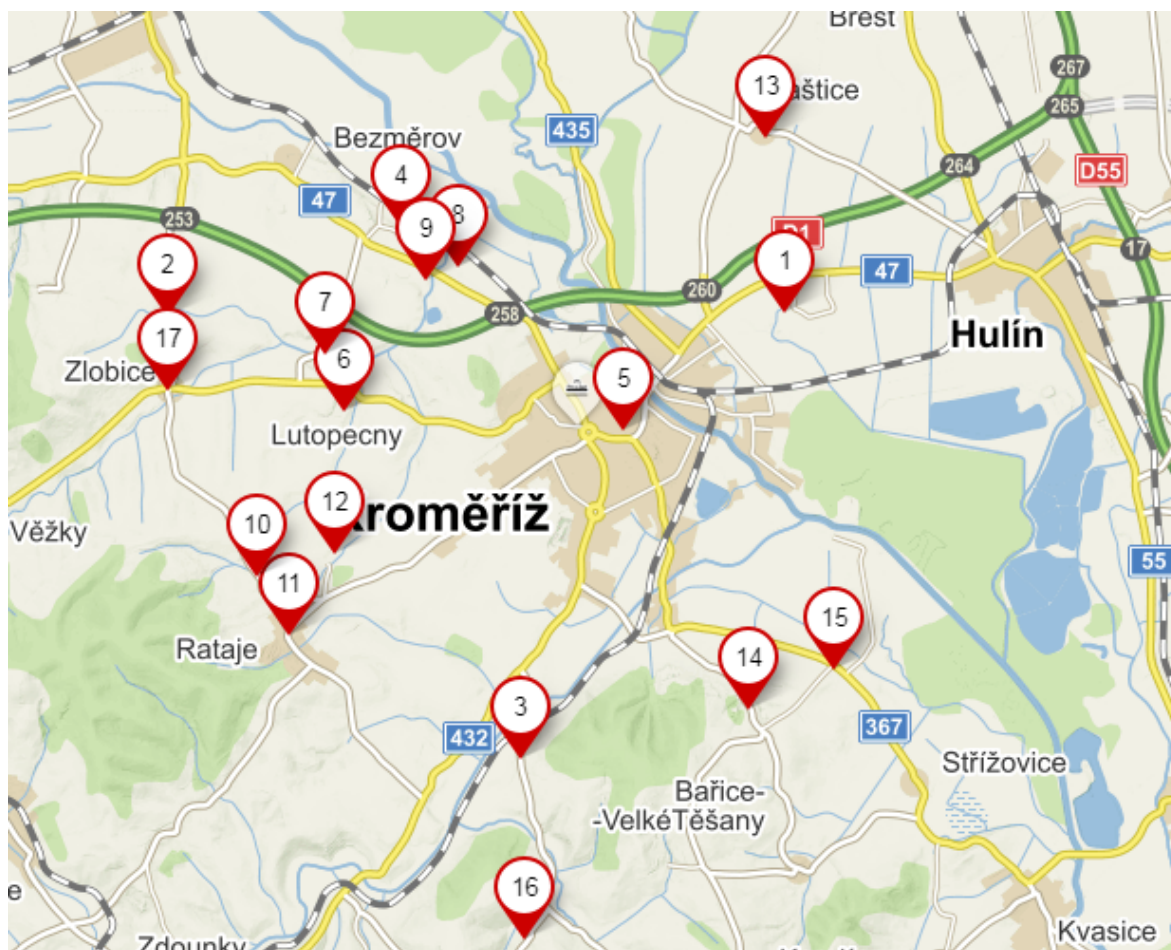
6.1 Působnost jednotky SDH Kroměříž

Jednotka SDH Kroměříž vyjíždí k zásahům při vyhlášení požárního poplachu stupně jedna nebo dva. Aktuální plošné pokrytí jednotky SDH Kroměříž dle požárního poplachového plánu Zlínského kraje je následující: [27]

1. stupeň:

1. Bílany (Bílany JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
2. Bojanovice (Zlobice JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
3. Drahlav (Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III, Zdounky JPO III)
4. Hradisko (Hradisko JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
5. Kroměříž (Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
6. Lutopecný (Lutopecný JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)

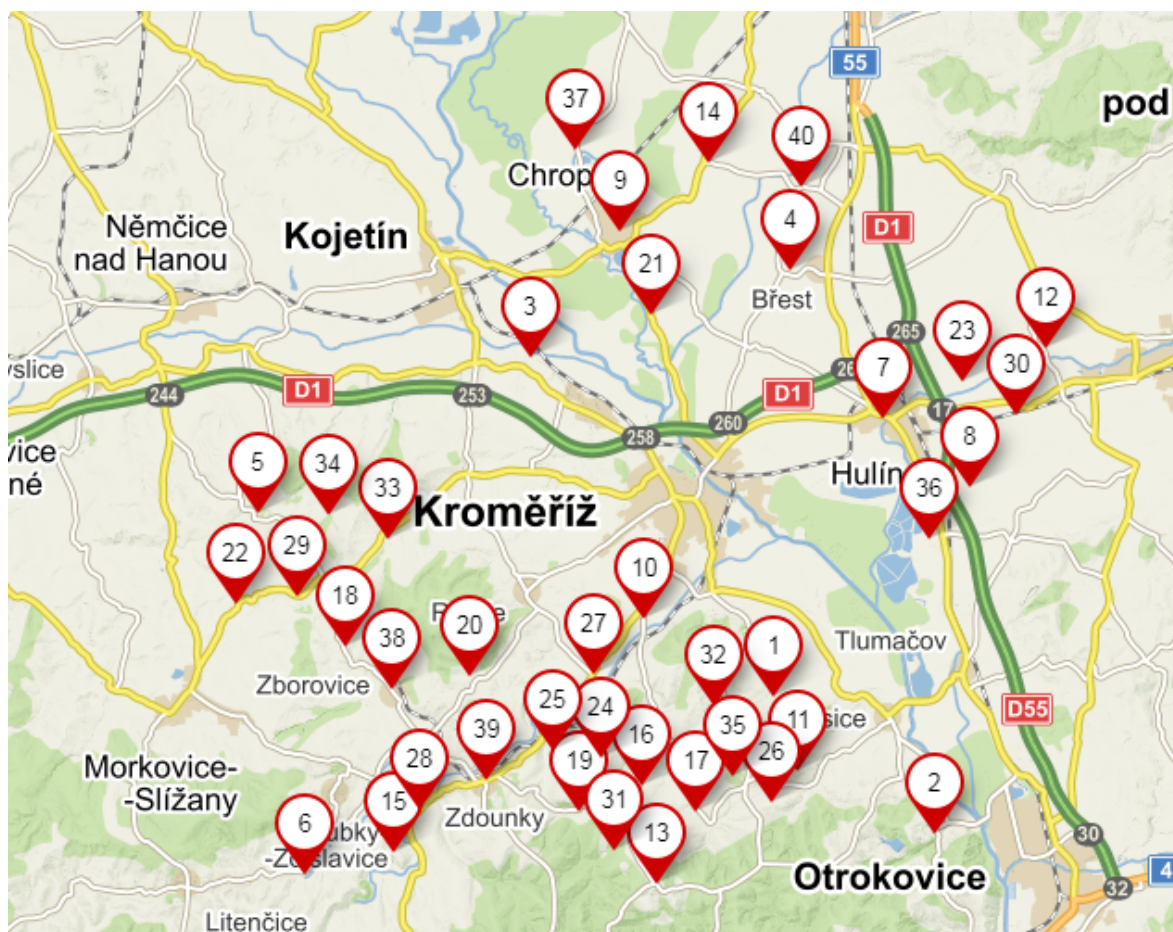
7. Měrůtky (Lutopecny JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
8. Miňůvky (Postoupky JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
9. Postoupky (Postoupky JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
10. Popovice (Rataje JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
11. Rataje (Rataje JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
12. Sobělice (Rataje JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
13. Skaštice (Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III, Hulín JPO III)
14. Těšnovice (Trávník JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
15. Trávník (Trávník JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)
16. Zlámanka (Zlámanka JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III, Zdounky JPO III)
17. Zlobice (Zlobice JPO V, Kroměříž JPO I, Kroměříž JPO III)

Obr. 9. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kroměříž při vyhlášení 1. stupně požárního poplachu [28]

2. stupeň:

1. Bařice	15. Lebedov	29. Tetědice
2. Bělov	16. Lhotka	30. Třebědice
3. Bezměrov	17. Lubná	31. Újezdsko
4. Břest	18. Medlov	32. Velké Těšany
5. Dřínov	19. Milovice	33. Věžky
6. Honědice	20. Nětčice	34. Vlčí Doly
7. Hulín	21. Plešovec	35. Vrbka
8. Chrást'any	22. Počenice	36. Záhlinice
9. Chropyně	23. Pravčice	37. Záříčí
10. Jarohněvice	24. Soběsuky	38. Zborovice
11. Karolín	25. Skržice	39. Zdounky
12. Količín	26. Sulimov	40. Žalkovice
13. Kostelany	27. Šelešovice	
14. Kyselovice	28. Těšánky	

Obr. 10. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kroměříž při vyhlášení 2. stupně požárního poplachu [28]

Při vyhlášení třetího stupně požárního poplachu jednotka SDH Kroměříž k zásahům nevyjíždí.

6.2 Početní stav členů jednotky SDH Kroměříž

V jednotce SDH Kroměříž v současné době působí celkem 17 členů, včetně velitele jednotky a zástupce velitele jednotky. Z celkového množství 17 členů má:

- 1 oprávnění velitel jednotky;
- 6 oprávnění velitel družstva;
- 9 oprávnění strojník;
- 2 oprávnění vůdce malého plavidla;
- 16 oprávnění k použití dýchací techniky;
- 4 oprávnění k obsluze motorové pily;
- 2 oprávnění zdravotník;

- 2 oprávnění technik OO.

Dva členové jednotky SDH Kroměříž jsou zároveň příslušníky HZS ČR. [33]

V tabulce (Tab. 7) je zobrazen početní stav členů jednotky SDH Kroměříž vzhledem k minimálnímu požadavku. [17]

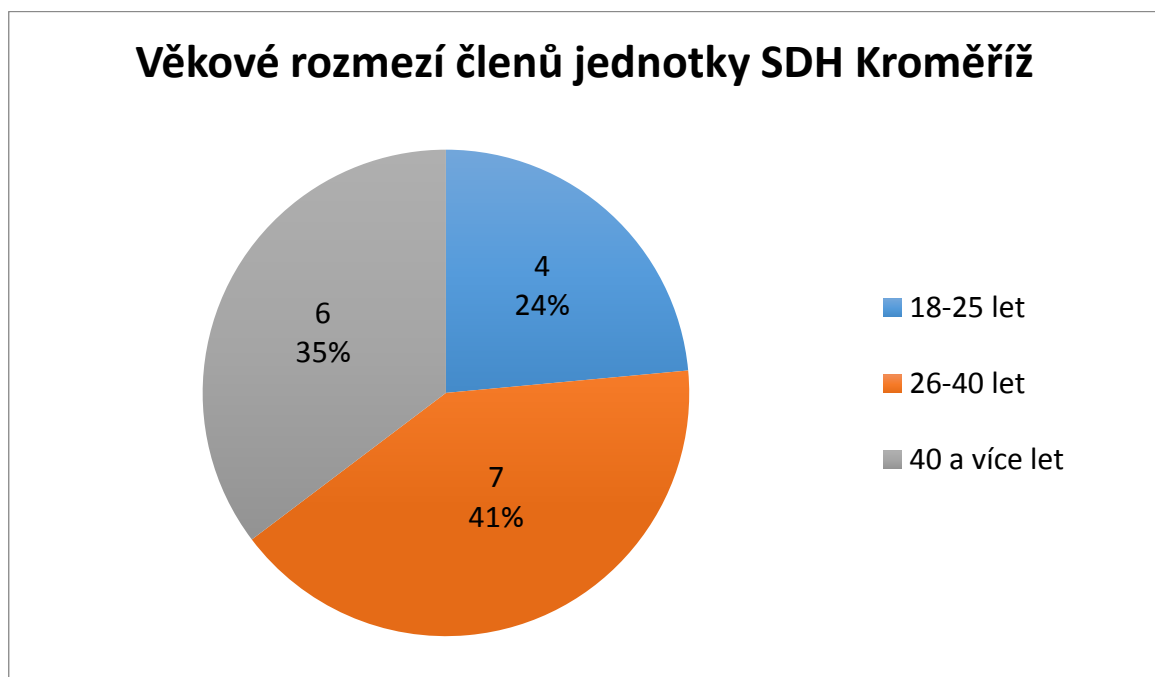
Tab. 7. Početní stav členů jednotky SDH Kroměříž

Funkce v jednotce	Minimální počet členů JPO III/1	Počet členů v jednotce SDH Kroměříž
Velitel jednotky	1	1
Velitel družstva	2	6
Strojník	4	9
Hasič	5	17
Celkem	12	17

Jednotka SDH Kroměříž je složena pouze z mužů ve věkovém rozmezí:

- 18–25 let 4 členové;
- 26–40 let 7 členů;
- 40 a více let 6 členů. [33]

Obrázek (Obr. 11) graficky zobrazuje věkové rozmezí členů jednotky SDH Kroměříž. [28]

Obr. 11. Věkové rozmezí členů jednotky SDH Kroměříž

6.3 Odborná způsobilost a pravidelná odborná příprava členů jednotky SDH Kroměříž

Všech 17 členů jednotky SDH Kroměříž úspěšně absolvovalo kurzy nutné k získání odborné způsobilosti k výkonu funkce, do které jsou v jednotce zařazeni. Oprávnění velitel jednotky má jeden člen, funkci velitel družstva zastává 6 členů a funkci strojníka 9 členů. [33]

Každý hasič, velitel jednotky, velitelé družstev a strojníci po nástupu do jednotky splnili nejpozději do 1 roku základní odbornou přípravu v rozsahu 40 hodin. Velitel jednotky a velitelé družstev dále absolvují cyklickou odbornou přípravu v rozsahu 16 hodin a strojníci v rozsahu 8 hodin v průběhu 5 let k prodloužení osvědčení o jejich odborné způsobilosti. [6]

Schůzky hasičů probíhají jednou týdně na hasičské zbrojnici, kde se také provádí každé druhé pondělí odborná teoretická a praktická příprava podle ročního plánu a programu. Minimálně dvakrát ročně probíhá v jednotce prověřovací a taktické cvičení, zpravidla jednou s HZS Zlínského kraje a jednou samostatně. Jedenkrát ročně probíhá celodenní praktický výcvik formou stáže nebo výcviku práce nad výškou a nad volnou hloubkou, tzv. IMZ. S HZS dále probíhá jednou ročně celodenní praktický výcvik, jehož programem je

výcvik ve Flashover kontejneru, ve kterém je možné simulovat požár v uzavřených prostorech, a výcvikový polygon, který umožňuje simulaci podmínek k použití dýchací techniky. V rámci odborné přípravy jednotka SDH Kroměříž spolupracuje na praktickém výcviku s jednotkou SDH Chropyně. [33]

6.4 Vybavení technickými a věcnými prostředky jednotky SDH Kroměříž

Jednotka SDH Kroměříž je plně vybavena technickými i věcnými prostředky PO, které a jejichž minimální počet stanovuje vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci jednotek PO.

Vybavení jednotky SDH Kroměříž je následující:

- CAS 24 – T815 Terro1;
- CAS 24 – Š706 RTHP;
- DA – L1Z – FORD TRANSIT;
- osobní automobil – mikrobus;
- 2x motorová pila;
- 1x kalové čerpadlo;
- 1x plovoucí čerpadlo;
- 2x elektrocentrála;
- 1x přenosná motorová stříkačka;
- 1x přetlakový ventilátor;
- 7x izolační dýchací přístroj;
- 4x vozidlová radiostanice (2 digitální, 2 analogové);
- 6x analogová přenosná radiostanice;
- prostředky chemické služby. [33]

V tabulce (Tab. 8) jsou uvedeny počty základního technického a věcného vybavení jednotky SDH Kroměříž. [17]

Tab. 8. Základní technické a věcné vybavení jednotky SDH Kroměříž

Vybavení jednotky	Minimální počet vybavení JPO III/1	Počet vybavení v jednotce SDH Kroměříž
CAS	1	2
DA	1	2

Vybavení jednotky	Minimální počet vybavení JPO III/1	Počet vybavení v jednotce SDH Kroměříž
Přetlakový ventilátor	1	1
Motorová stříkačka	1	1
Izolační dýchací přístroj	4	7
Vozidlová radiostanice PO	2	4
Přenosná radiostanice PO	2	6

OOPP je každý člen kompletně vybavený podle vyhlášky o organizaci jednotek PO a veškeré vybavení financuje město Kroměříž jakožto zřizovatel jednotky. Jednotka SDH Kroměříž má větší počet jednotlivého vybavení pro případ potřeby. [33]

Tabulka (Tab. 9) ukazuje přehled vybavení v jednotce SDH Kroměříž. [17]

Tab. 9. Minimální počet OOPP v jednotce SDH Kroměříž

Druh OOPP		Počet pro každého hasiče v jednotce SDH Kroměříž
PS II nomex	blůza	1
	kalhoty	1
PS II bavlna	blůza	1
	kalhoty	1
Čepice k PS II		1
Třívrstvý zásahový oděv		1
Jednovrstvý ochranný oděv		1
Zásahová přilba		1
Zásahová obuv		1
Zásahové rukavice		1
Ochranná kukla		1
Hasičský opasek		1
Svítilna		1
Přilbová svítilna		1
Stejnokrojové doplňky k ochrannému oděvu a PS II	triko s dlouhými rukávy	1
	triko s krátkými rukávy	1

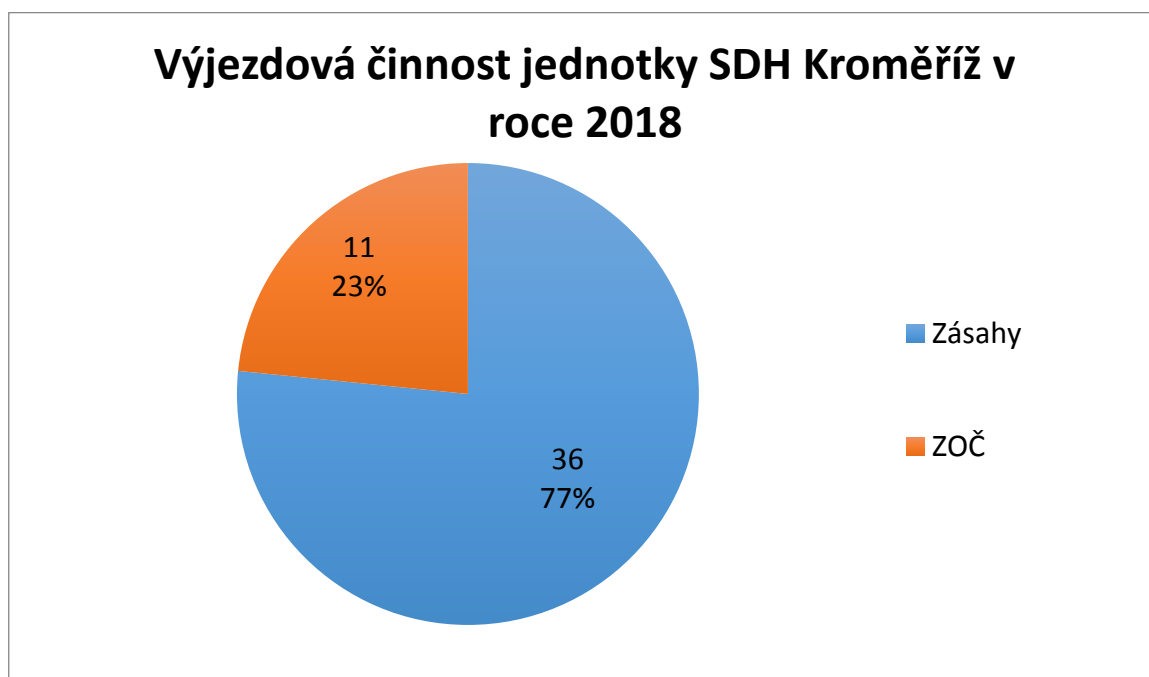
Jednotka SDH Kroměříž má ve svém vlastnictví i historické vybavení:

- kočárová stříkačka SMEKAL;
- hasičský traktorek PRAGA;
- motorová stříkačka PS. [32]

6.5 Výjezdová činnost jednotky SDH Kroměříž v roce 2018

Ve městě Kroměříž působí jednotka profesionálních hasičů HZS Zlínského kraje. Proto jednotka SDH Kroměříž při MU často profesionální hasiče doplňuje. Přesto má jednotka SDH Kroměříž za rok 2018 vysokou výjezdovou aktivitu. Celkem byla přítomna u 36 událostí a vyjízďela k 11 neakutním zásahům ZOČ. [33]

Na obrázku (Obr. 12) je znázorněn poměr výjezdových akcí jednotky za rok 2018. [28]

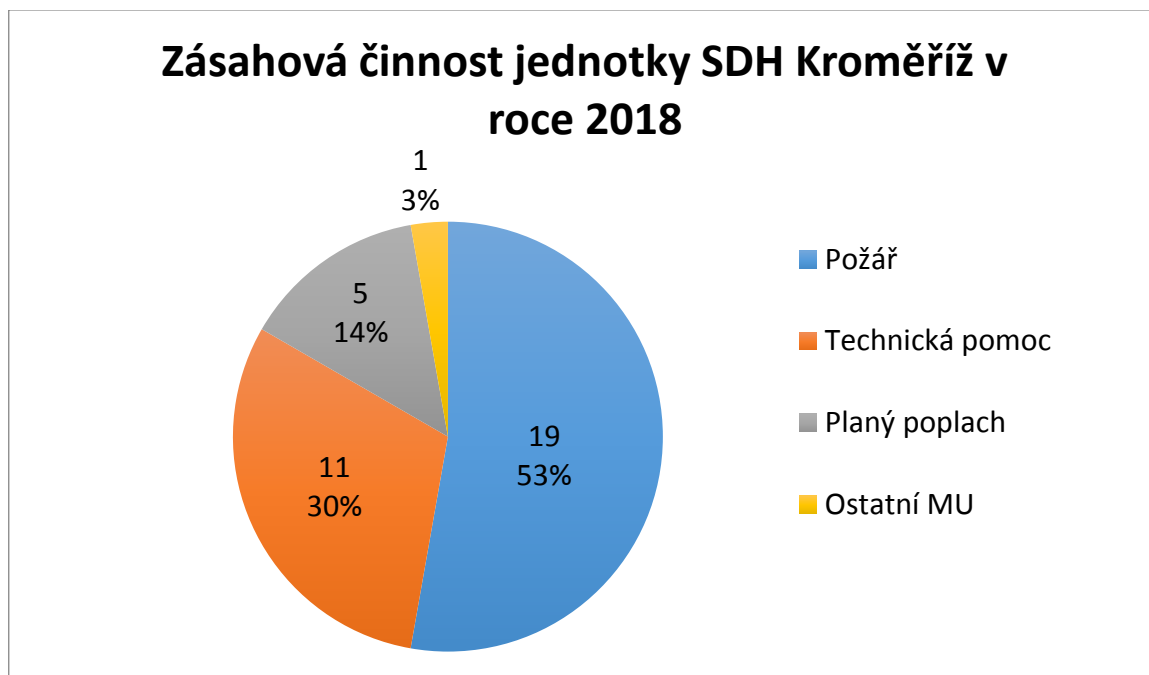

Obr. 12. Výjezdová činnost jednotky SDH Kroměříž v roce 2018

Z celkového počtu 36 zásahů, při kterých jednotka zasahovala, se jednalo o:

- 19 požárů;
- 11 technických pomocí;
- 5 planý poplach;
- 1 ostatní MU. [33]

Na obrázku (Obr. 13) je graficky zobrazen poměr konkrétních zásahů, u kterých jednotka v roce 2018 zasahovala. [28]

Obr. 13. Zásahová činnost jednotky SDH Kroměříž v roce 2018

Jednotka je po vyhlášení poplachu svolána na základnu pomocí SMS rozesílaných všem členům jednotky s podrobnými informacemi o události. [33]

6.6 Ohrožení akceschopnosti jednotky SDH Kroměříž

Pokud jednotka není schopna z jakéhokoliv důvodu garantovat výjezd družstva o zmenšeném početním stavu do 10 minut, informuje o tom OPIS a jednotku odhlašuje z výjezdu. K tomuto ale téměř nedochází, jedná se spíše jen o teoretickou možnost ohrožení akceschopnosti.

Největším možným potenciálním problémem ohrožením akceschopnosti jednotky je v současnosti nedostatek členů, konkrétně nízký počet mladých hasičů, kteří by nahradili nebo doplnili starší hasiče, kterých v jednotce působí vyšší počet. Vedle jednotky působí ve městě i SDH Kroměříž, z jejichž členů by se mohli teoreticky stát členové jednotky. [33]

6.7 Financování jednotky SDH Kroměříž

Jednotka SDH Kroměříž je v první řadě financována svým zřizovatelem, městem Kroměříž. Jednotka dále získala v roce 2018 finance ze státního rozpočtu od MV-GŘ HZS ČR formou dotací a od Zlínského kraje dostala dotaci na nový dopravní automobil za zhruba 2 500 000 Kč. Jednotka byla také financována ze sponzorských darů od právnických osob a podnikajících fyzických osob, se kterými spolupracuje. [33]

V roce 2018 bylo tedy na požární ochranu – dobrovolnou část v obci Kroměříž poskytnuto 3 295 300 Kč, z toho 3 256 830 Kč bylo využito. [34]

6.8 Shrnutí a doporučení zlepšení připravenosti jednotky SDH Kroměříž

Ve městě Kroměříž působí jednotka SDH Kroměříž vedle jednotky profesionálních hasičů HZS. Území působnosti jednotky je poměrně velké a jednotka zasahuje po celém jeho prostoru, při vyhlášení prvního a druhého stupně poplachu. Počet členů v jednotce je dostatečný, přesto se jednotka skládá z větší části ze starších hasičů, kteří nejsou schopni vždy plnit své úkoly, proto bylo jednotce doporučeno při hledání mladých hasičů čerpat např. ze žáků základních nebo středních škol, ze kterých si následně mohou připravit nové členy jednotky. O náboru do SDH se mohou žáci dozvědět skrz letáky ve školách nebo uspořádáním přednášky o tomto způsobu trávení volného času některým ze současných členů jednotky SDH Kroměříž. Co se týče výbavy, jednotka má k dispozici velké množství technických a věcných prostředků i OOPP, které jsou moderní a nové, a má v záloze i starší kusy techniky a výbavy pro případ nemožnosti použití základního vybavení. Využívá se i historického vybavení, např. při konání různých kulturních akcí nebo oslav. Vzhledem k tomu, že město Kroměříž leží na řece Moravě a nachází se v jeho okolí rybníky, jednotka není nijak zvlášť připravena na záchranu na vodě. Proto bylo doporučeno stanovení vybraných členů, kteří by se ujali této funkce a absolvovali kurz pro záchranu na vodě. Stejně tak bylo doporučeno dokoupení vybavení pro tento typ zásahu, např. minimálně motorový člun. Jednotka vyjíždí k MU průměrně jednou týdně, což je na jednotku SDH obce poměrně často. Přesto je vždy schopná vyslat družstvo, tzn. velitele a pět hasičů, kteří jsou vybírání v závislosti na charakteru události. Jednotka je vybavena i prostředky chemické služby, proto může být vyslána i k zásahu na nebezpečné látky, ke kterým může docházet v průmyslové části města Kroměříž nebo na benzinových pumpách, kterých se ve městě nachází velké množství.

Jednotka je tedy z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí svého území akceschopná, má dostatek vybavení i způsobilých členů pro zásah, s potenciálními riziky ohrožení akceschopnosti se dokáže vypořádat a snaží se aktivně hledat řešení možných problémů. Jednotka SDH obce Kroměříž zastává důležitou roli v oblasti zajišťování požární ochrany ve městě. [28]

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo analyzovat a zhodnotit síly a prostředky jednotky vybrané obce z pohledu zabezpečení plnění úkolů plošného pokrytí území.

Práce je rozdělena do teoretické a praktické části, kde teoretická část se zabývala požární ochranou v obci, seznámením s problematikou jednotek požární ochrany a konkrétně s jednotkami sborů dobrovolných hasičů. Mimo to se teoretická část zabývala druhy a kategorie jednotek požární ochrany, výkonem služby v jednotce a požadavky na akceschopnost jednotky.

Řešení úkolu a dosažení stanoveného cíle probíhalo v praktické části práce. Pro analýzu sil a prostředků vybraných obcí byly zvoleny obec Kvasice a město Kroměříž, které mají možnost se při zásahu setkat. Leží přibližně 10 km od sebe a jejich území působnosti se prolíná.

Podklady pro praktickou část této bakalářské práce byly získány prostřednictvím rozhovorů se členy, konkrétně se zástupci velitelů obou jednotek, kteří poskytli o jednotkách velké množství informací. Dále byla využita vlastní dokumentace jednotek, do nichž bylo poskytnuto nahlédnutí.

Po analýze veškerých sil a prostředků bylo zhodnoceno, že obě jednotky splňují minimální požadavky akceschopnosti k výjezdu k zásahu, bylo zmapováno území jejich působností a byli jsme seznámeni s jejich výjezdovou aktivitou za rok 2018 a s finanční situací obou jednotek. Na závěr bylo u každé jednotky sepsáno shrnutí o její současné situaci a případné doporučení pro zlepšení připravenosti a řešení jejich problémů.

Význam sborů dobrovolných hasičů roste především v menších obcích, kdy se sdružení stará o kulturní a společenské dění a dodává lidem pocit kolektivní jednoty a sounáležitosti. Jednotky sborů dobrovolných hasičů jsou v obcích respektovanými složkami a být členem tohoto celku je pro občana uznávané postavení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. ISBN 978-80-7385-134-7.
- [2] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-471-4.
- [3] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239/zneni-20180101>
- [4] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2019-01-26]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240/zneni-20170801>
- [5] HÁLEK, Vítězslav. *Krizový management – teorie a praxe*. Praha: DoanuMedia, 2008. ISBN 978-80-89364-00-8.
- [6] *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009 [cit. 2019-04-04]. Ke stažení dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/metodika-zrizovani-jsdho-2009.aspx>
- [7] VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [8] STANĚK, Jan. *Stručný přehled faktů, dokumentů a událostí ve vztahu k historii požární techniky v českých zemích*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2003. ISBN 80-86111-86-5.
- [9] Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2019-02-04]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133/zneni-20180101>
- [10] *Krizová legislativa (soubor zákonů)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-627-9.

- [11] ANTUŠÁK, Emil. *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [12] ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.
- [13] RICHTER, Rostislav. *Slovník pojmů krizového řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-91-4.
- [14] VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. ISBN 978-80-7452-028-0.
- [15] HANUŠKA, Zdeněk. *Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany: [sbírka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR]*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. ISBN 978-80-7385-069-2.
- [16] HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. ISBN 978-80-7385-035-7.
- [17] Vyhláška č. 247/2001 Sb., Ministerstva vnitra o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247/zneni-20120615>
- [18] *Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR ze dne 17. 3. 2017, kterým se stanoví opěrné body Hasičského záchranného sboru České republiky a typy předurčenosti jednotek požární ochrany pro záchranné práce* [online]. Praha, 2017 [cit. 2019-04-25]. Ke stažení dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/siarc-a-16-2017-pokyn-16-z-17-3-5751495-pdf.aspx>
- [19] TRČKA, Martin. *Provádění požárního zásahu*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum. ISBN 978-80-7385-135-4.
- [20] LUKÁŠ, Luděk. *Informační podpora integrovaného záchranného systému*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2011. ISBN 978-80-7385-105-7
- [21] *Taktická a prověřovací cvičení jednotek HZS podniků, jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků ve Zlínském kraji* [online]. Zlín: Hasičský záchranný sbor Zlínského

- kraje [cit. 2019-04-30]. Ke stažení dostupné z:
<http://www.hzscr.cz/soubor/metodicky-navod-k-prov-a-takt-cviceni-metodika-pdf.aspx>
- [22] MONOŠI, Mikuláš, Milan DERMEK a Michal BALLAY. *Technika a technické prostriedky hasičských jednotiek*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2016. ISBN 978-80-554-1231-3.
- [23] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2019-03-11]. Dostupné z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128/zneni-20180831>
- [24] Geografický informační systém Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje
- [25] *Kvasice – oficiální stránky obce* [online]. Obec Kvasice, ©2019 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <http://www.kvasice.cz>
- [26] *Hasiči Kvasice* [online]. Hasiči Kvasice, ©2019 [cit. 2019-05-02]. Dostupné z: <http://www.sdhkvasice.cz>
- [27] *NAŘÍZENÍ Zlínského kraje č. 9/2015 ze dne 13. 7. 2015, kterým se mění nařízení Zlínského kraje č. 4/2006, kterým se vydává požární poplachový plán Zlínského kraje – Příloha č.1 – Požární poplachový plán Zlínského kraje* [online]. Zlín, Hasičský záchranný sbor Zlínského Kraje [cit. 2019-04-28]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vestnik-pravnich-predpisu-zlinskeho-kraje.aspx>
- [28] Vlastní zpracování
- [29] Informace poskytl Michal Ambruz, zástupce velitele jednotky SDH Kvasice. Kvasice 3. 5. 2019
- [30] *Rozpočtové opatření obce Kvasice č. 11/2018* [online]. Kvasice, 2019 [cit. 2019-05-05]. Ke stažení dostupné z: <http://www.kvasice.cz/dokumenty/36/3645-kopie-rozpoctove-opatreni-11-2018.pdf>
- [31] *Město Kroměříž* [online]. Město Kroměříž, ©2019 [cit. 2019-04-15]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz>
- [32] *Sbor dobrovolných hasičů Kroměříž* [online]. SDH Kroměříž, ©2019 [cit. 2019-04-15]. Dostupné z: <http://www.sdhkromeriz.cz>

- [33] Informace poskytl Ing. Adam Fuksa, zástupce velitele jednotky SDH Kroměříž. Kroměříž 15. 4. 2019
- [34] *Město Kroměříž – Rozpočet na rok 2018* [online]. GORDIC spol. s.r.o., ©2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <http://www.rozpocet.mesto-kromeriz.cz>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAS	cisternová automobilová stříkačka
CO	civilní ochrana
DA	dopravní automobil
EU	Evropská unie
HZS	hasičský záchranný sbor
HZSP	hasičský záchranný sbor podniku
IZS	integrovaný záchranný systém
JPO	jednotka požární ochrany
kN	kilo Newton
KS	krizová situace
MU	mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NL	nebezpečná látka
OO	ochrana obyvatelstva
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
OPIS	operační a informační středisko
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	požární ochrana
PS	pracovní stejnokroj
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SDHP	sbor dobrovolných hasičů podniku
ZOČ	zpráva o činnosti/ostatní činnosti jednotky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Rozmístění jednotek PO v ORP Kroměříž	21
Obr. 2. Úkoly jednotek SDH obcí.....	27
Obr. 3. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 1. stupně požárního poplachu [28].....	31
Obr. 4. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 2. stupně požárního poplachu [28].....	32
Obr. 5. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kvasice při vyhlášení 3. stupně požárního poplachu [28].....	33
Obr. 6. Věkové rozmezí členů jednotky SDH Kvasice	35
Obr. 7. Výjezdová činnost jednotky SDH Kvasice v roce 2018.....	39
Obr. 8. Zásahová činnost jednotky SDH Kvasice v roce 2018.....	40
Obr. 9. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kroměříž při vyhlášení 1. stupně požárního poplachu [28].....	44
Obr. 10. Mapa územní působnosti jednotky SDH Kroměříž při vyhlášení 2. stupně požárního poplachu [28].....	46
Obr. 11. Věkové rozmezí členů jednotky SDH Kroměříž.....	48
Obr. 12. Výjezdová činnost jednotky SDH Kroměříž v roce 2018	51
Obr. 13. Zásahová činnost jednotky SDH Kroměříž v roce 2018	52

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Operační hodnoty jednotek PO.....	19
Tab. 2. Základní tabulka plošného pokrytí	20
Tab. 3. Početní stav členů jednotky SDH Kvasice	34
Tab. 4. Rozsah kurzů k získání odborné způsobilosti.....	35
Tab. 5. Základní technické a věcné vybavení jednotky SDK Kvasice	37
Tab. 6. Minimální počet OOPP v jednotce SDH Kvasice	37
Tab. 7. Početní stav členů jednotky SDH Kroměříž.....	47
Tab. 8. Základní technické a věcné vybavení jednotky SDH Kroměříž.....	49
Tab. 9. Minimální počet OOPP v jednotce SDH Kroměříž.....	50